

**HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU**

**OPINNÄYTETYÖ**

**KÄPYLÄN KYLÄJUHLIEN TUOTANTO-OPAS**

Mikko Sulonen

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 5/2012

# HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

## Koulutusohjelman nimi

### TIIVISTELMÄ

<b>Työn tekijä</b> Mikko Sulonen	<b>Sivumäärä</b> 18 ja 31 liitesivua
<b>Työn nimi</b> Käpylän kyläjuhlien tuotanto-opas	
<b>Ohjaava(t) opettaja(t)</b> Arto Lindholm & Jyrki Simovaara	
<b>Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja</b> Käpylän kulttuuriyhdistys ry / Anna-Emilia Koivusalo	
<b>Tiivistelmä</b> <p>Käpylän kyläjuhlat järjestetään Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n toimesta joka toinen vuosi. Vuodesta 1992 järjestetty tapahtuma on kaksipäiväinen ja sen kävijämäärä saattaa nousta jopa 20 000 henki- löö. Toisin kun monella muulla kaupunginosatapahtumalla, Käpylän kyläjuhlilla ei ole laajaa talkoo- laisverkostoa mahdollistamassa tapahtumaa, vaan se järjestetään pienen ja asiaansa sitoutuneen ydin- ryhmän toimesta. Yhdistys ei tavoittele voittoa eikä kenellekään makseta tapahtuman järjestämisestä varsinaista palkkaa.</p> <p>Sillä Käpylän Kyläjuhlat on taloudellisesti riippuvainen Helsingin kaupungin kulttuurikeskuksen koh- deavustuksesta eikä tapahtumaa järjestetä joka vuosi, on sen jatkuvuus aina hiukan epävarmaa. Ta- pahtuma on kuitenkin ennen kaikkea riippuvainen Käpylän kulttuuriyhdistyksen jäsenten tietotaidosta sekä halusta järjestää tapahtuma.</p> <p>Opinnäytetyöni produkti on käytännönläheinen opas Käpylän kyläjuhlien tuottamiseen. Opas keskittyy lähinnä tapahtuman esituotantoon, tulonmuodostukseen sekä rakenteisiin. Opinnäytetyöni tavoitteena on antaa Kyläjuhlien tuotannossa saamani tietotaito takaisin yhdistyksen käyttöön. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kuka tahansa yhdistyksen valtuuttama henkilö pystyy hoitamaan Käpylän kyläjuhlien rakenteellisen tuotannon kirjoittamani oppaan avustuksella. Tämä turvaa osaltaan tapahtuman jatku- vuutta ja estää yhdistystä tulemasta riippuvaiseksi vakituisesta tuottajasta. Opas tarjoaa myös perehdy- tyksen tapahtuman ja sen järjestäjien 20-vuotiseen historiaan.</p> <p>Opas on opinnäytetyönä toiminnallinen. Opinnäytetyöni koostuu kahdesta osasta: raportista sekä itse produktista eli oppaasta. Olin mukana vuoden 2012 Kyläjuhlien tuotannossa opinnäytetyötä kirjoittaes- sani, jotta saisin varmasti viimeisimmät tuotantotekniset tiedot oppaaseen. Haastattelin opinnäytetyötä tehdessäni myös Käpylän kyläjuhlien aikaisempia tuottajia sekä lähimpiä yhteistyötahoja. Tästä syystä opas sisältää paljon tapahtuman ja sitä järjestävän organisaation historiaa.</p> <p>Opinnäytetyöni raporttiosuudessa käyn läpi opinnäytetyöni taustoja sekä omaa historiaani Käpylän kyläjuhlien parissa. Lisäksi kirjoitan Käpylän alueesta yhdistystoiminnan näkökulmasta ja vertailen Kä- pylän kyläjuhlia muihin enemmän tai vähemmän samankaltaisiin kaupunginosatapahtumiin. Lopuksi käsittelen niin yhdistyksen kuin myös tapahtuman kehittämistarpeita sekä tulevaisuuden haasteita. Luin raporttiosuutta kirjoittaessani Käpylään, kaupunginosatoimintaan, tapahtumatuotantoon sekä ilmaista- pahtumiin liittyvää kirjallisuutta.</p>	
<b>Asiasanat</b> tapahtumat, tapahtumatuotanto, kaupunginosayhdistykset, oppaat, tulonmuodostus,	

# HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

## Name of the Degree Programme

### ABSTRACT

<b>Author</b> Mikko Sulonen	<b>Number of Pages</b> 18 + 31 (attachment)
<b>Title</b> Organizer's guide to Käpylän kyläjuhlat -festival	
<b>Supervisor(s)</b> Arto Lindholm & Jyrki Simovaara	
<b>Subscriber and/or Mentor</b> Käpylän kulttuuriyhdistys ry / Anna-Emilia Koivusalo	
<b>Abstract</b> <p>Käpylän kyläjuhlat is festival that has been held in Käpylä, Helsinki once every two years since 1992. This two-day, free of charge event attracts up to 20 000 visitors to the Käpylä district during the festival weekend. Unlike many other similar festivals, Käpylän kyläjuhlat is not normally organized by a large group of volunteers but small and committed group of locals. The organization behind it is non-profit and no one gets paid. Festival is financially supported by The cultural department of Helsinki and the festival is highly dependent on this support.</p> <p>My thesis is a practical organizer's guide Käpylän kyläjuhlat -festival. The guide focuses primarily on the financial and structural side of the festival organizing. This thesis aims to help future producers to get to know the history, policies and standards of this particular festival. In practice, this means that any person authorized by the festival organization can deal with production of Käpylän kyläjuhlat after they read my thesis. By writing this guide I also wanted to make my part to ensure the continuity of this traditional festival that has been in all kinds of trouble during the past 20 years.</p> <p>The thesis consists of two parts: the report and the actual organizer's guide. I was involved in the production of Käpylän kyläjuhlat 2012 as I wrote the guide to make sure that all the information is up to date. I interviewed the previous producers to write a comprehensive story about the history of the festival.</p> <p>In my report I will go through my personal history with the festival and tell how I ended up writing my thesis about the subject. In also write about Käpylä district as a home of all kinds of non-profit organizations and as a unique cultural neighborhood. I try to compare this festival to other more or less similar neighborhood festivals. Finally I try to look forward to see what kind of challenges and problems, both organization and the festival will probably face in the future. I read a lot of books about community festivals, event organizing and neighborhood culture during the writing of my report.</p>	
<b>Keywords</b> event management, handbook, local culture, non-profit organizations, event financing	

## **SISÄLLYS**

1 OPINNÄYTETYÖNI TAUSTAT	5
1.1 Tuottajana Käpylän kulttuuriyhdistyksessä	5
1.2 Opinnäytetyön metodit	7
2 YHDISTYSTOIMINTAA KÄPYLÄSSÄ	9
3 URBAANIN FESTIVAALIN PIIRTEITÄ	11
4 TULEVAISUUDEN HAASTEET	13
4.1 Tapahtumaorganisaation kehittäminen	13
4.2 Tapahtuman rahoitus	15
LÄHTEET	17
LIITTEET	18

## 1 OPINNÄYTETYÖNI TAUSTAT

En tiedä tarkalleen mistä syystä päätin jättää Pohjois-Helsingin taakseni peruskoulun jälkeen 2002 ja suunnata yhteen kaupungin pienimmistä lukioista; Käpylän yhtenäiskoulun lukioon. En tiennyt juuri mitään Käpylästä muutamaa kaveria ja alueen pääpiirteitä lukuun ottamatta. Kolme vuotta alueella toi kuitenkin paljon uusia ystäviä ja teki myös lähiseudut tutuiksi. Jonkinlaista käpyläläistymistä oli havaittavissa ja pian ylioppilaaksi valmistumiseni jälkeen muutinkin Käpylässä sijaitsevaan asuntoon. Perustin myös lukion lopulla rock-yhtyeen nimeltä Lady Escape. Bändi profiloitui saman tien Käpyläläiseksi, olivathan yhtyeen molemmat laulajat kotoisin alueelta. Bänditoiminnan kautta tutustuin myös Käpylän kulttuurielämään. Soitimme alueen ravintoloissa sekä erilaisissa tapahtumissa Käpylässä ja sen lähiseuduilla. Vuonna 2005 saimme kutsun keikalle Käpylän Elomarkkinoille, seuraavana vuonna Käpylän Kyläjuhille.

Käpylän kyläjuhlat on lähes 20 vuotta vanha ilmaistapahtuma Helsingin Käpylässä, joka kokoaa joka toinen vuosi Akseli Toivosen kentälle jopa 20 000 kävijää. En ollut käynyt Kyläjuhlilla kyseistä omaa keikkaa aiemmin ja tapahtuman koko oli suuri yllätys. Kuvittelemanani kaupunginosan kirpputoritapahtuma olikin oikea festivaali. Meillä oli onnea yhtyeemme profiloitumisen kanssa. Tapahtuma halusi (ja haluaa edelleen) tukea paikallisia artisteja sekä nuoria, nousevia yhtyeitä joihin myös oma yhtyeeni lukeutui. Artistikontaktien kautta sain myös ensimmäisen kerran kuulla Kyläjuhlien silloisista toteuttajista, Sampo Laurikaisesta sekä Heikki Takkisesta.

### 1.1 Tuottajana Käpylän kulttuuriyhdistyksessä

Hakeuduin mukaan Käpylän kulttuuriyhdistyksen toimintaan alkuvuodesta 2010 kun kuulin sen hakevan tuottajaopiskelijoita tapahtuman tuotantoryhmäksi. En enää asunut alueella, mutta olin päätenyt opiskelemaan kulttuurituotantoa ja olin kiinnostunut pääsemään mukaan eri tapahtumien tuotantoon. Lisäksi yhdistyksen toiminnassa oli useita minulle tuttuja muusikoita sekä muutama vanha koulukaverini lukioajoilta. Varsinaista tuottajaopiskelijaryhmää ei löytynyt, mutta päädyin toimimaan kyseisen vuo-

den kyläjuhlilla avustavana tuottajana yhdessä toisen opiskelijan, Saija Törmäsen kanssa. Vuonna 2010 saimme paljon uutta energiaa ja ideoita joilla festivaali otti ohjelman puolesta selkeän askeleen kohti selkeämpää rock/rytmimusiikkifestivaalia. Kyläjuhlat myös uudistivat yleisön suhtautumista tapahtumaan ja houkutteli uusia, nuoria paikallisia mukaan Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n toimintaan. Niin ikään yhdistyksen järjestämät Käpylän Elojuhlat vuonna 2011 olivat askel kohti uudenlaista kaupunginosakulttuuria Helsingin Käpylässä. Tapahtuma järjestettiin Käpylän Taivaskalliolla perinteisen Akseli Toivosen kentän sijaan.

Yksi suurimmista muutoksista sitten vuoden 2010 Kyläjuhlien on koko 20 vuotta tuotannossa mukana olleen Sampo Laurikaisen jättäytyminen pois festivaalin järjestelyistä. Saimmekin opiskelijoiden kesken jo toimintaan mukaan tullessamme Laurikaiselta laajan perehdytyksen Kyläjuhlien tuotantoprosessiin ja historiaan.

Ymmärsin vuonna 2011 järjestettyjen Elojuhlien jälkeen että Käpylän kulttuuriyhdistys ry:lle olisi erittäin hyödyllistä saada haltuunsa opas Kyläjuhlien tuottamiseen liittyen. En kuitenkaan tarttunut ajatukseen saman tien, sillä tiesin että samanlaisia oppaita samankaltaisiin tapahtumiin on tehty ennenkin. En myöskään ollut esitellyt ideaani yhdistykselle, sillä kokemukseni mukaan yhdistyksen jäsenien kiinnostus tapahtumaa kohtaan kasvaa vasta muutama kuukausi ennen sen järjestämistä, joka toki on ihan ymmärrettävää. Lisäksi mietin, onko opinnäytetyön tekeminen koko tapahtuman tuotannosta liian haasteellinen ja laaja kokonaisuus, varsinkin kun itse tapahtuma pitäisi tuottaa samanaikaisesti.

Keväällä kävi kuitenkin ilmi että yhdistyksen tiedotuksesta ja markkinoinnista aiempi-na vuosina vastannut Laura Hakanen toimisi vuoden 2012 vastaavana tuottajana. Tämän lisäksi yhdistys järjestäytyi uudelleen, muodostaen tapahtuman eri osalualueita hallinnoivia ryhmiä. Otin itselleni vastuun tapahtuman infrastruktuurista sekä lupa-asioista ja toimin osana ohjelmansuunnitteluryhmää. Ymmärsin että tämä työmäärä mahdollistaisi myös opinnäytetyön tekemisen. Ymmärsin myös ettei kellään muulla tällä hetkellä yhdistyksessä olevalla ollut tietotaitoa saati mielenkiintoa tapahtuman infrastruktuurin (lavat & rakenteet) suunnitteluun.

Olen toiminut tuottajana niin yrityspuolella, säätiössä kuin myös kolmannella sektorilla. Olen huomannut että kolmannen sektorin tuottajan työt aiheuttavat stressiä aivan eri tavalla kuin esimerkiksi yrityksen tuottajana toimiminen. Katri Halonen määrittelee Festivaalien Helsinki –kirjassa tuottajan roolin kolmannella sektorilla seuraavasti:

Kolmannella sektorilla toimivan festivaalituottajan toimenkuva määräytyy yleensä yhdistyksen koon mukaan. Pienemmissä yhdistyksissä tuottaja on usein myös yhdistyksen sihteeri ja vastaa varsin monipuolisesti monista toiminnan osa-alueista. Suuremmissa on sen sijaan muun muassa taloushallintoon ja markkinointiin erikoistuneita ammattilaisia (2007, 146).

Yhdistyksen koko ei kuitenkaan ole mielestäni ratkaisevassa asemassa tuottajan työnkuvaa miettiessä. Käpylän kulttuuriyhdistys siirtyi suuremman yhdistyksen malliin jotta työtaakka jakautuisi paremmin ja jokainen tapahtuman tuotannossa mukana oleva henkilö voisi keskittyä niihin asioihin jotka hallitsee parhaiten.

## 1.2 Opinnäytetyön metodit

Päätin rajata opinnäytetyöstäni pois muutamia, usein tuottajan työhön kuuluvia osa-alueita. Näitä osa-alueita olivat muun muassa ohjelma, markkinointi, tiedotus sekä talkoolaisten rekrytointi ja koordinointi. Markkinoinnin ja tiedotuksen jätin oppaasta pois niiden laajuuden vuoksi. Ilmaistapahtuman markkinoinnista ja tiedotuksesta voisi hyvin tehdä oman opinnäytetyönsä. Toiseksi, ne eivät ole koskaan kuuluneet vastuualueelleni Käpylän kyläjuhlilla enkä näin ollen ole perehtynyt niihin tarpeeksi käytännön toiminnan kautta. Talkootyöntekijöiden, kuten järjestyksenvalvojen (osittain talkoolaisia), kuskien, lavamanagereiden ja siivoojien haaliminen ilmaistapahtumaan on erittäin työlästä. Lisäksi talkoolaisten vastuualueet vaihtelevat tapahtumakohtaisesti (Esimerkiksi vuoden 2012 Kyläjuhlissa myös anniskelualueen työntekijät ovat talkoolaisia). Lähtökohtani talkoolaisten pois rajaamiseen oli se että koko tapahtuma, yhdistys ja sen hallitus toimii talkoohengellä. Tästä syystä näen että talkoohenkisyys on koko tapahtuman edellytys. Pysin opinnäytetyössäni katsomaan tapahtuman edellytyksiä pidemmälle ja oletan että kaikkiin tarvittaviin työtehtäviin löytyy joko palkattua työvoimaa tai talkoolaisia.

Olin mukana Kyläjuhlien ohjelman suunnittelussa sekä tuotannossa. Rajasin ohjelmapuolen kuitenkin pois opinnäytetyöstäni sen vaihtelevan luonteen vuoksi (vastuhenkilöt, budjetti, esiintyjien määrä). Ohjelman tuottaminen Käpylän kyläjuhlille on myös mielestäni selkeästi luovaa työtä, jota ei voi kenellekään kirjoittamani oppaan muodossa opettaa.

Opinnäytetyöni metodit olivat alusta asti selvät. Laajan historian kartoituksen vuoksi haastattelin kolmea avainhenkilöä; Sampo Laurikaista, Timo Saarta sekä Heikki Takista, jotta Kyläjuhlien historia tulisi kirjoitetuksi mahdollisimman objektiivisesti. Myös vanhat Käpylä-lehdet sekä Helsingin kaupungin aiempien vuosien toimintakertomukset olivat hyödyksi prosessissa. Luin myös paljon tapahtumatuotantoon, Käpylään sekä yleiseen kaupunginosakulttuuriin liittyvää kirjallisuutta opinnäytetyön kirjoittamisen aikana.

Tärkein osuus opinnäytetyön tekemisessä oli kuitenkin toiminnallisuus. Tieto siitä että tapahtuma järjestetään pian opinnäytetyöni palautuksen jälkeen, loi työlleni konkreettisen tavoitteen. Suuren tapahtuman tuotantoprosessin hahmottaminen ilman toiminnallisuutta olisi ainakin minulle haasteellista. Nyt sain kirjoitettua ylös kaiken olennaisen mitä tein tapahtuman tuotannossa. Tämän lisäksi muista yhdistyksen työryhmistä raportoitiin minulle kirjallisesti, jotta sain vuosittain muuttuvat yksityiskohdat kuten esimerkiksi myyntihinnastot kuntoon. Tapahtuman ajankohta aiheutti kuitenkin lieviä hankaluuksia opinnäytetyön kannalta. Käpylän kyläjuhlat järjestettiin 19.- 20. toukokuuta ja opas piti palauttaa jo 4. toukokuuta. Tämä jätti viime hetken tuotannolliset muutokset pois oppaasta. Se on ikävää sillä usein uusia ja mielenkiintoisia toimintatapoja syntyy juuri festivaalin kynnyksellä. Myös kaupungin uusi tapahtumailmoitus aiheutti sekaannusta kirjoittaessani oppaaseen tapahtumaan tarvittavista luvista ja ilmoituksista. Vuonna 2012 voimaan tullut tapahtumailmoitus kokosi yhteen lähes kaikki kaupungin tapahtumailmoitukset aina meluluvista jätehuoltoon. Kaikki toimijat eivät kuitenkaan käytännössä tuntuneet olevan vielä mukana tapahtumailmoituksen piirissä. Näitä toimijoita olivat muun muassa poliisi ja liikuntavirasto. Voi olla että oppaaseen kirjoittamani faktat tapahtumaan liittyvistä viranomaisilmoituksista ja lupahakemuksista ovat vanhentuneita jo seuraavien Käpylän kyläjuhlien aikaan. Toisaalta kaupunki vaatii samoja tietoja tapahtumasta joka tapauksessa eikä ilmoituksen alustalla ole tällöin niin suurta merkitystä.



Samantyyppisiin tapahtumiin on tehty oppaita opinnäytetyönä myös aiemmin, viimeisimpänä esimerkkinä Kumpulän kyläjuhlien tuottajan opas vuodelta 2011. Tapahtumatuotannon oppaat kirjoitetaan yleensä varsin yleispätevään tyyliin. Tämä on ymmärrettävää, sillä Helsingin kaupunki on luonut eri kaupunginosatapahtumille sekä kyläjuhlille varsin yhtenäisen kaavan. Päätin vältellä omassa oppaassani Helsingin kaupungin kulttuurikeskuksen läsnäolon kaivamaa geneerisyyden kuoppaa, kirjoittamalla mahdollisimman tarkasti juuri sellaisista toimintatavoista, joita Käpylän kyläjuhlilla on käytetty. Näin pyrin tuomaan oppaaseen esille myös Käpylän kyläjuhlien mentaliteettia. Sillä Kumpulän ja Käpylän tapahtumat järjestetään varsin lähekkäin ja niiden välille on lietsottu jopa jonkinlaista kilpailua viime vuosina, otin myös kyseisen Sarin Vängin kirjoittaman Kumpulän kyläjuhlien tuotanto-oppaan yhdeksi lähteekseni sekä vertailukohtaksi omaa työtäni kirjoittaessa. Asetelma kuitenkin vaihtui vuoden 2012 tapahtumaa lähestyessä. Kumpula ja Käpylä ryhtyivät yhteistyöhön muutaman yhdistävän tuotannollisen ongelman myötä.

## 2 YHDISTYSTOIMINTAA KÄPYLÄSSÄ

Käpylän kyläjuhlien historian kirjoittaminen oli yksi opinnäytetyöni mielenkiintoisimpia osuuksia. Tapahtuman historia näyttelee merkittävää roolia tapahtumassa tänäkin päivänä ja sen tietynlainen objektiivinen dokumentoiminen on yksi tuotanto-oppaan keskeisimpiä aiheita. Käpylän kyläjuhlia ei vain voi järjestää tuntematta tapahtuman ja sen ympärillä toimineiden ihmisten historiaa. Tapahtuman ja sen taustalla olevan organisaation historia onkin kaikkea muuta kuin yksiselkoinen. En lähtenyt kaivelemaan Käpylän Elomarkkinoiden varhaishistoriaa vaan päätin keskittyä historiankirjoituksessani nimenomaan Kyläjuhlien syntyyn.

Kuten monen muunkin kaupunginosatapahtuman, myös Käpylän kyläjuhlien toiminnan taustalla on yhdistys. Oikeastaan toiminnan taustalla on ollut useampiakin yhdistyksiä ja toimikuntia vuosien varrella aina Kyläjuhlatoimikunnasta Käpylän yhdyskuntaklubiin ja Käpylän kulttuuriyhdistykseen. Joka toinen vuosi järjestettävän tapahtu-

man perinne ei ole kuitenkaan katkennut missään vaiheessa ja kaikki tapahtuman taustalla olleet yhteisöt ovat oikeastaan suoraa jatkumoa toisistaan. Tällä hetkellä tapahtumaa järjestää kuitenkin yksin Käpylän kulttuuriyhdistys ry, joka on toiminut vuodesta 2008.

Kun kaupunginosat ovat asukasluvultaan suuria ja asukkaiden mielipiteet toisistaan poikkeavia, on normaalia että syntyy monia yhdistyksiä ja järjestöjä ja asukkaat toimivat ryhmissä (Hautamäki, Virtanen 1982, 23). Käpylässä on erilainen seura- sekä asukasyhdistystoiminta ollut näkyvillä jo vuosikymmeniä; Erilaisia urheiluseuroja on ollut useita aina Käpylän NMKY:stä Käpylän shakkikerhoon ja Käpylän Palloon (vrt. Korppi 2007, 38). Tämän lisäksi merkittäviä tahoja ovat tai ovat olleet esimerkiksi Helsingin vanhin kaupunginosayhdistys Käpylä-seura, viime aikoina hiljaiseloa elänyt Käpylän orkesteriyhdistys sekä Käpylän Seuratalo, joka oli tärkeä kokoontumispaikka Käpyläläisille jo 1920-luvulla (vrt. Korppi 2007, 33, 103, 130). Käpylän kyläjuhlilla on ollut aikojen saatossa tärkeä rooli alueen yhdistysten sekä järjestöjen linkittämisessä, vaikkakin vain kerran kahdessa vuodessa. Merkitys kokoavana voimana on vähentynyt ajan kuluessa ja tapahtuman luonteen muuttuessa. Toisaalta myös alueen seura- ja järjestötoiminta on ollut viime vuosina vähäisempää.

Käpylän kulttuuriyhdistys ry on ollut olemassa vasta vuodesta 2008. Tätä ennen Kyläjuhlien toiminta on ollut pääasiassa tuottajien sekä Käpylän Klubin harteilla (asiasta enemmän tuotanto-opiaan historia-osuudessa). Yhdistyksen nuoreen ikään liittyy vielä paljon haasteita. Suurin niistä on uusien jäsenten ja talkoolaisten houkuttelemisen mukaan toimintaan. Talkoolaisten hankkimiseen ei ole tapahtuman historiassa juuri käytetty energiaa ja yhdistykseenkin on jäseniä kerätty vasta muutama vuosi. Jäsenhankinta on kuitenkin osoittautunut varsin hankalaksi operaatioksi, sillä toisin kun esimerkiksi Kumpulan tapahtuma, Käpylän kyläjuhlat on hoidettu aina varsin pienen ydinporukan voimin. Luulen että epätietoisuus tapahtuman tuotantoprosessista on suuri syy talkoovoiman puuttumiseen. Kaupunginosatoiminnasta on tiedotettava tehokkaasti, jotta toimintaa ei koeta jonkin salaseuran puuhasteluksi (Hautamäki, Virtanen 1982, 32). Tästä syystä Käpylän kulttuuriyhdistys ry:stä on pyritty vuoden 2010 Kyläjuhlien jälkeen antamaan sosiaalisen median ja varsinkin Facebookin avulla avoimempi kuva. Alueen asukkaiden on tärkeää huomata että tapahtuma tosiaan syntyy yhdistyksen toimesta ja vapaaehtoisvoimin.

Toinen tärkeä uudistus ulospäin suuntautuneisuudessa oli kokousten järjestäminen julkisissa tiloissa. Vaikka esimerkiksi vuosikokous on aina ollut avoin, on se järjestetty yhdistyksen puheenjohtajan kotona. Läheisempi yhteistyö Käpylässä sijaitsevan Park Hotellin kanssa mahdollisti avointen kokousten järjestämisen hotellin kokoustiloissa. Vastineeksi yhdistys lupautui järjestämään klubin Park Hotellin ravintolaan kerran kuukaudessa.

Vastapainoksi tapahtuman vähäiselle talkoolaismäärälle, yhdistyksen ja sen hallituksen jäsenten odotetaan oikeasti tekevän töitä tapahtuman eteen. Aikaisemmin hallitus lähinnä toimi tuottajien sekä ohjelmasta vastaavien henkilöiden ideoiden hyväksyjänä. Hallitus ei myöskään ollut kovin aktiivinen käytännön tasolla. Vuoden 2012 tapahtumaa lähestyttäessä onkin piristävää nähdä että yhdistyksen hallitus, tuottajat ja muutamat aktiivijäsenet toimivat lähes työyhteisömäisesti. Jokaisella on omat vastualueensa, jotka hoidetaan kuitenkin yhteisesti päätetyllä tavalla. Ennen Yhdistyksen kehitysprosessissa mukana oleminen onkin ollut yksi suurimmista opeistani oppinäytetyöhön liittyen enkä usko että työ olisi edes mahdollinen ilman viimeaikaisia muutoksia.

### 3 URBAANIN FESTIVAALIN PIIRTEITÄ

Kaupunginosatapahtumat halutaan usein pitää erillään festivaali-käsitteestä niiden luonteen vuoksi. Varsin yleinen käsitys, jota myös Satu Silvanto käsittelee toimittamassaan Festivaalien Helsinki -kirjan johdannossa (2007, 13 -14), on että festivaalit syntyvät innostuneiden alan tekijöiden tarpeesta järjestää juuri tietynlainen tapahtuma tiettyyn paikkaan kun taas kaupunginosatapahtumat ovat spontaaneja ja epäammattimaisia tapahtumia jotka järjestetään alueen aktiivisten asukkaiden toimesta. Myös pienimuotoisuus ja kotikutoisuus liitetään usein samaan lauseeseen kaupunginosatapahtumien sekä kyläjuhlien kanssa (vrt. Merimaa 2007, 110).

Käpylän kyläjuhlien imago on vaihdellut paljon vuosien saatossa. Tapahtumaa on kuitenkin hankala määritellä puhtaasti niin festivaaliksi kuin myös kaupunginosatapahtumaksi. Siitä miten tapahtuma haluaa potentiaalisten kävijöiden silmissä profiloitua, ei ole juuri puhuttu yhdistyksen sisällä. Käpylän kyläjuhlat ei ole varsinaisesti ammattimaisesti tuotettu, korkeatasoisen sisällön tapahtuma niin kuin käsite yleensä ymmärretään. Toisaalta se ei myöskään ole varsinaisesti harrastajilta harrastajille – tapahtuma suuren budjettinsa ja täsmällisen toimintansa takia. (vrt. Iso-Aho, Kinnunen 2012, 31).

Jos Käpylän kyläjuhlia verrataan esimerkiksi Kumpulan kyläjuhliin tai vaikkapa Kallio Kukkii –tapahtumaan, tulee tapahtumasta jossain määrin kaupallisempi ja järjestäytyneempi käsitys. Käpylän kyläjuhlien yksi suurimmista tulonlähteistä on oluenmyynti jota esimerkiksi Kallio Kukkii- tapahtumassa ei sen Nuorisoasiainkeskus-yhteyksien vuoksi. Toisaalta Kallio kukkii tapahtuman ympärille on kasvanut Kallion kulttuuriverkosto, joka on tehnyt tapahtumasta paljon laajemman kokonaisuuden (Merimaa 2007, 114-115). Kallio Kukkii on kasvanut alkuaikojen pienestä työryhmästä suureksi verkostoksi. Käpylän kyläjuhlat nimenomaan syntyi verkoston kautta ja on sen jälkeen kutistunut pieneksi, alueen kulttuuriaktiivien projektiksi.

Kumpulan kyläjuhlat taas nojaa erittäin laajaan alueelliseen ja kokoavaan identiteettiin (vrt. Hautamäki, Virtanen 1982, 25) joka on myös tapahtuman toteutuksen edellytys. Tapahtuma koetaan nimenomaan Kumpulalaisten tapahtumaksi. Vaikka tapahtumassa on myös live-musiikkia, on sen pääosassa kuitenkin itse Kumpulan kaupunginosa ja sen asukkaat. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii tapahtuman ohjelmapolitiikka, jossa esiintyjille ei makseta palkkioita tai edes kulukorvauksia keikoista vaan kaikki tehdään talkoovoimin. Käpylässä musiikkiohjelman suunnitteluun käytetään paljon aikaa ja tapahtuma kuluttaakin helposti kolmasosan menoistaan ohjelmapalkkioihin. Näin tapahtuma pyrkii tietoisesti houkuttelemaan yleisöä myös muualta kaupungista ja jopa muualta maasta. Käpylän ohjelmapuoli on myös viime vuosina asettunut jollain tapaa linjaan, joka voidaan nähdä festivaalin piirteenä. Mitään tiettyä teemaa Käpylän kyläjuhlat ei toki toteuta, mutta eroaa silti selvästi esimerkiksi Kumpulan keikkapolitiikasta, jossa talkoovoimat ja paikallisuus nousee ohjelmakokonaisuuden edelle.

Käpylää on syytetty usein kaupallisuudesta verrattuna useisiin muihin kyläjuhliin ja kaupunginosatapahtumiin. Yksi yleisimmistä kriitikkojen käyttämistä perusteluista on suuret tavoitteet oluenmyynnissä sekä maksulliset ruokamyynit sekä koju paikat joita yhdistys tarjoaa yrittäjille. Totuus on kuitenkin se että tapahtuman kaksipäiväisyys, suhteessa vähäinen kaupungin tuki sekä esiintyjäpalkkioiden maksu vaativat myös etsimään myös muita kuin julkisia tulonlähteitä. Hyvä ohjelma ja taloudellinen onnistuminen ovat usein välittömässä suhteessa toisiinsa. Vuonna 2006 tehdysssä kyselyssä kävi selville että pääkaupunkiseudun asukkaiden festivaaleilla sekä taidetapahtumissa käynnin selkeästi tärkein syy oli ohjelmisto (Silvanto, Linko 2007, 157). Hyvä ohjelma houkuttelee kävijöitä, suuret kävijämäärät yrittäjiä, jotka taas mahdollistavat hyvien esiintyjien kiinnityksen tapahtumaan. Ja vaikka esiintyjäpalkkiot eivät ole voittoa tavoittelevien tapahtumien, kuten rock-festivaalien kokoluokkaa, on Käpylän kyläjuhlilla riittävästi kriittistä massaa houkuttelemaan artisteja paikalle (vrt. Iso-Aho, Kinnunen 2012, 14).

## 4 TULEVAISUUDEN HAASTEET

### 4.1 Tapahtumaorganisaation kehittäminen

Vaikka opinnäytetyöni produkti käsittelee Käpylän kyläjuhlia nimenomaan tapahtumana, on sen merkitys myös tapahtumaa järjestävälle yhdistykselle suuri. Tästä syystä luin myös jonkin verran yhdistysten sekä tapahtumaorganisaatioiden toimintaan liittyvää kirjallisuutta ja tekstejä. Ja vaikka tekemäni Käpylän kyläjuhlien tuotanto-opas vastaa yhteen Käpylän kulttuuriyhdistystä koskevaan suureen tulevaisuuden haasteeseen, on yhdistyksen tulevaisuuden näkymät kaikkea muuta kun selkeät. Opinnäytetyötä suunnitellessani oli yhtenä ajatuksena Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n toiminnan kehittäminen. Mietin tapoja joilla voisin kehittää nimenomaan yhdistyksen toimintaa. Tämä muodostui kuitenkin vaikeaselkoiseksi tehtäväksi, sillä yhdistys oli varsinkin opinnäytetyöni aloitusvaiheessa suuren muutoksen keskellä. Joni Kinnunen esittää kirjassa Tapahtumatuotannon palapeli (Humanistinen ammattikorkeakoulu

2012) kaksi varsin hankalaa organisaation kehittämiseen liittyvää kysymystä, jotka ovat olennaisia myös Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n tulevaisuuden kannalta:

Miten voidaan kehittää sellaisen organisaation toimintaa, joka elää valtaosan vuodesta hiljaiseloa, kunnes aktivoituu joitakin kuukausia ennen varsinaista tapahtumaa? (Iso-Aho, Kinnunen 2012, 24)

Miten voidaan kehittää organisaatiota, jolla ei ole säännöllisiä tuloja, vaan toiminta pohjaa erilaisista tuki- ja kohdeavustuksista saatuihin tuloihin? (Iso-Aho, Kinnunen 2012, 25)

Viime vuosina yhdistyksen kokoukset ovatkin pitkälti liittyneet edellisen tapahtuman jälkipuintiin aina siihen asti kunnes uutta tapahtumaa on pitänyt ruveta suunnittelemaan. Yhdistyksen kehittäminen on pitkä prosessi ja siihen pitäisi pystyä panostamaan tulevista tai menneistä tapahtumista riippumatta. Resurssit pitäisi voida keskittää tulevaisuuden mahdollisuuksiin (Iso-Aho, Kinnunen 2012, 24). Tämä on kuitenkin vaikeaa yhdistyksen ja tapahtuman ollessa täysin talkoohengen ja julkisen avun varassa.

Hankaluudet yhdistyksen toiminnan kehittämisessä tulivat esille myös nopeassa kyselyssä jonka teetin yhdistyksen päätoimijoiden kesken. Käytin kyselyssä Tapahtumatuotannon palapeli -kirjan kaavaa tuotannon eri osa-alueiden arvioinnissa (Iso-Aho, Kinnunen 2012, 32-33). Teetin kyselyn tapahtuman vastaavalle tuottajalle, rahastonhoitajalle, puheenjohtajalle sekä itselleni. Suurimmat kehittämistarpeet tapahtumassa osoittautuivat odotetusti tapahtuman talouteen. Eniten kehittämisen tarvetta nähtiin rahoituslähteiden määrässä, talouden pidon kestävyudessa, työvoimassa sekä tapahtumajärjestelyissä. Tapahtumajärjestelyihin kohdistuva kritiikki on kuitenkin kritiikkiä tapahtuman aiempaa tuotantoyhtiötä kohtaan eikä sillä ole suoraa merkitystä yhdistyksen toimintaan varsinkaan nyt kun tuotantoyhtiö on vaihtunut.

Jonkin verran kehittämistarvetta nähtiin myös organisaation tehokkuudessa, suhteissa ulkopuolisiin verkostoihin sekä kattojärjestöihin sekä sisäiseen tiedottamiseen. Suhteet ulkopuolisiin verkostoihin sekä organisaation tehokkuus ovat toisaalta myös tapahtuman taloudellisen ahdingon seurausta. Rahoituksen puute pakottaa etsimään sponsoreita sekä käyttämään suhteita entistä epätoivoisemmin. Tyytyväisimpiä tapahtuman järjestelyssä ollaan selkeästi tapahtuman taiteelliseen panokseen ja perin-

teisiin sekä sen luomaan henkeen alueella. Myös tapahtuman turvallisuus ja mediasuhteet saivat kehuja.

#### 4.2 Tapahtuman rahoitus

Pääsin opinnäytetyötäni tehdessä sekä vuoden 2012 Käpylän kyläjuhlia tuottaessani perehtymään läheisesti Helsingin kaupungin kulttuurikeskuksen kohdeavustuspolitiikkaan. Tapahtuman jatkuvuuden hauraus tuli erittäin selkeästi esille helmikuussa 2012 kun Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan kokouksen pöytäkirja julkistettiin Kulttuurikeskuksen kotisivuilla. Kaupunki myönsi tapahtumalle 6000 euroa kohdeavustusta. Summa oli katastrofaalisen pieni, sillä esimerkiksi vuonna 2010 tuki oli 20 000 euroa. 6000 euroa on erittäin pieni summa kaksipäiväiselle tapahtumalle. Vertailukohtana voidaan mainita että Kumpulan kyläjuhlat sai saman summan yhden päivän tapahtumaansa ja Alppipuiston yksipäiväiset tapahtumat saivat jopa 12 000 euron kohdeavustuksen ([http://www.hel.fi/hki/kulke/fi/P\\_\\_t\\_ksenteko](http://www.hel.fi/hki/kulke/fi/P__t_ksenteko)). Saimme kuitenkin tapahtuman kaksipäiväisyyteen vedoten tuplattua tuen, jotta tapahtuma olisi edes jollain tasolla mahdollinen järjestää.

Käpylän kyläjuhlien saama tuki kaupungilta on yksi suurimmista haasteista tulevaisuutta ajatellen. Apurahan leikkaukseen voi olla monia syitä. Kumpulan kyläjuhlien valituksesta noussut vastakkainasettelu vuoden 2010 Kyläjuhlien yhteydessä voi olla yksi syy (Käpylän 20 000 euroa ja Kumpulan 5000 euroa eivät olleet aivan linjassa keskenään). Myös Käpylän sekä Kumpulan kyläjuhlien yhtenäinen sykli voi olla osasyynä. Tapahtumat järjestetään joka toinen vuosi ja vain viikon tai kahden päässä toisistaan. 1990-luvulla vuorovuosin järjestettyjen tapahtumien rytmi muuttui samaksi vuonna 2000. Syynä tähän oli Kumpulan kyläjuhlien järjestämättä jättäminen Kylätilaan liittyvien talkootöiden vuoksi vuonna 1999 (Väntänen 2010, 11). Kumpulan kyläjuhlien järjestäjien kanssa on vuoden 2012 juhlien alla mietitty mahdollista rytmin muuttamista niin että tapahtumat järjestettäisiin vuorovuosin. Asiasta huomautti Käpylän kyläjuhlien lisätuen anomuksen yhteydessä myös Kaupungin kulttuurikeskuksen kulttuurijohtaja Veikko Kunnas.

Tuen leikkaaminen ilman selityksiä voidaan nähdä myös kulttuuripoliittisena tekona. Kaupunginosatapahtumien tuotanto on yksityistynyt paljon viime vuosina, varsinkin Kaupunkikulttuuriyksikön lakkauttamisen jälkeen. Kenties kaupungin materiaaliavustusten katoaminen ilmaistapahtumilta kompensoitiin hetkeksi suuremmalla tuella kiuksallisen kulttuuripoliittisen keskustelun välttämiseksi. Ihmisten aktivismi sekä halu vaikuttaa omaan ympäristöönsä ovat osa festivaaleja (Mäenpää 2007, 191) ja näin festivaaleilla on myös poliittinen rooli. Tämä tarkoittaa sitä että tapahtumien saamiin julkisiin tukiin pitää voida reagoida myös poliittisella tasolla. Liian pienestä tuesta pitää nostaa meteliä tai muuten tuet vakiintuvat liian alhaiselle tasolle. Virkamiehistöille kulttuurin kehittäminen saattaa näyttäytyä vain hallintona (Mäenpää 2007, 191) ja näin ollen kannanotot pitää suunnata suoraan poliittisille tahoille (Käpylän kyläjuhlien tapauksessa Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalle) sekä medialle. Tällöin tilanne herättää toivottavasti kulttuuripoliittista keskustelua ja kaupunginosatapahtumien jatkuvuus saa uutta toivoa. Vuoden 2012 ennätyksellisen alhaiseen kohdeavustukseen ei siis pidä tyytyä vaan asia pitää tuoda julkisuuteen. Se miten tapahtuman saama tuki saataisiin vakiinnutettua, on tulevaisuudessa suuri haaste.



## LÄHTEET

- Hautamäki, Lauri & Virtanen, Aaro 1982. Elävä kaupunginosa: Kaupunginosatoiminnan opas. Jyväskylä: Gummerus.
- Korppi, Asta 2007. Meidän Käpylä. Jyväskylä: Gummerus.
- Silvanto, Satu 2007. Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus.
- Mäenpää, Pasi 2007. Teoksessa Satu Silvanto (toim.) Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus.
- Merimaa, Maija 2007. Teoksessa Satu Silvanto (toim.) Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus.
- Halonen, Katri 2007. Teoksessa Satu Silvanto (toim.) Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus.
- Helsingin Kulttuurikeskus. Avustukset ja hakulomakkeet.  
<http://www.hel.fi/hki/kulke/fi/Tukea+taiteelle/Avustukset+ja+hakulomakkeet>
- Helsingin Kulttuurikeskus. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan päätösasiakirjat 2012.  
[http://www.hel.fi/hki/kulke/fi/P\\_t\\_ksenteko/Lista?year=2012](http://www.hel.fi/hki/kulke/fi/P_t_ksenteko/Lista?year=2012)
- Iso-Aho, Juha & Kinnunen, Joni 2012. Tapahtumatuotannon palapeli: näkökulmia merkityksiin, muutoksiin ja kehittämiseen. Humanistinen ammattikorkeakoulu - HUMAK.
- Väntänen, Sari 2010. Kylä kutsuu kylään. Opaskirja Kumpulan Kyläjuhlien järjestäjille. Humanistinen ammattikorkeakoulu: Opinnäytetyö.
- Helsingin kaupungin kestävän kehityksen hankkeet. Kestävän kehityksen toimintaohjelman liite- ja tausta-aineisto 30.4.2002.  
<http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/e615ff004a174aeeb375fb3d8d1d4668/liite4.pdf?MOD=AJPERES&lmod=-582440288>
- Käpylä-lehti. Digitaalinen versio. <http://www.lehtiluukku.fi/pub?id=102>
- Helsingin Rakennusvirasto.  
[http://www.hel.fi/hki/hkr/fi/Luvat+ja+maanvuokraus/Ty\\_t+kaduilla+ja+puistoissa](http://www.hel.fi/hki/hkr/fi/Luvat+ja+maanvuokraus/Ty_t+kaduilla+ja+puistoissa)
- Käpylän klubi. <http://www.kapyla.fi/historiikki.html>
- HSY:n lajitteluohjeet. <http://www.hsy.fi/jatehuolto/ohjeet/Sivut/default.aspx>

## LIITTEET

KÄPYLÄN KYLÄJUHLIEN TUOTANTO-OPAS  
VUODEN 2012 BUDJETTI  
ALUEEN KARTTA  
OHJELMA-AIKATAULU

# **KÄPYLÄN KYLÄJUHLIEN TUOTANTO-OPAS**

Mikko Sulonen 2012

## SISÄLLYS

1 TUOTTAJA KÄPYLÄN KYLÄJUHLILLA	3
2 KÄPYLÄN KYLÄJUHLIEN HISTORIAA	4
2.1 Tapahtuman varhaishistoriaa	4
2.2 Festivaalielämää	7
2.3 Tapahtuman rakennemuutokset	8
3 TULONMUODOSTUS	10
3.1 Julkinen tuki	10
3.2 Sponsorit	12
3.3 Myyntipaikat ja kojut	13
3.4 Pohjolankadun kirpputori	15
3.5 Anniskelu	16
3.6 Budjetti	17
4 LUVAT JA ILMOITUKSET	18
4.1 Alueiden varaukset	19
4.2 Meluilmoitus	20
4.3 Elintarvikemyynti	21
4.4 Poliisin luvat sekä järjestyksenvalvonta	22
5 INFRASTRUKTUURI	23
5.1 Alue ja tilat	23
5.2 Lavat ja backline	24
5.3 Jätehuolto ja wc-palvelut	26

# 1 TUOTTAJA KÄPYLÄN KYLÄJUHLILLA

Helsingissä toimii kaupungin rahoituksella lukuisia kaupunkifestivaaleja ja kyläjuhlia. Voisi kuvitella että ilmaisten kaupunginosatapahtumien tuotanto toimisi pitkälti samalla muotilla; ovathan niiden lähtökohdat pitkälti samat, oli sitten kyse tapahtuman budjetista, kävijäkunnasta tai jätehuollosta. Totuus on kuitenkin se että pienet yksityiskohdat ja perinteet tekevät tapahtumasta tunnistettavan.

Tuottajan pesti Kyläjuhlilla tuo paljon vastuuta ja vie varsin paljon aikaa, toiminnan muuten perustuessa pitkälti vapaaehtoistyölle ja kaupunginosan asukkaiden aktiivisuudelle. Vakituisen tuottajan hankkiminen festivaalille, joka järjestetään joka toinen vuosi, on jo sinällään suuri haaste. Tähän kun lisätään vielä epävarma rahoitus ja organisaation muutokset, on hyvin todennäköistä että tuottaja pitää sopia jokaisille Kyläjuhlille erikseen. Tämä opas auttaa perehdyttämään uudet tuottajat tai tuotantotiimin jäsenet tapahtuman historiaan, jo hyväksi todettuihin toimintatapoihin, tuotannon aikatauluihin sekä kaikkiin niihin rakenteellisiin seikkoihin mitä pitää ottaa huomioon Käpylän kyläjuhlia järjestettäessä. Lisäksi opas dokumentoi tarkasti Kyläjuhlien vuoden 2012 tuotantoprosessin, mikä auttaa yhdistystä ja tuottajia aikatauluttamaan tulevien Kyläjuhlien järjestelyjä. Opas toimii myös karttana yhdistyksen sidosryhmiä koskevissa kysymyksissä.

Tuottajan harteille laskeutuvan vastuun määrä on vaihdellut vuosien saatossa paljon. Tässä oppaassa on otettu huomioon myös asioita, jotka eivät ole aina tuottajan vastuulla. Opasta voi näin käyttää myös erilaisten vastuualueiden jakamiseen työryhmän ja yhdistyksen sisällä. En kirjoita oppaassa talkoolaistyövoiman hankkimisesta tai käytöstä sillä koko tapahtuma järjestetään käytännössä talkoovoimin. Pysin katsomaan tapahtuman toteutumisen lähtökohtia pidemmälle. Tärkeää on kuitenkin miettiä millaisella työvoimalla oppaassa esiin nostetut asiat hoidetaan. Talkoolaisten määrä juhlissa myös vaihtelee, joten tietyn määrän varaan tapahtuman toteutumista ei voi laskea. Olen rajannut myös tapahtuman tiedotuksen ja markkinoinnin pois oppaasta sillä niiden laatu ja toteutus riippuu täysin tapahtuman järjestelyissä mukana olevista henkilöistä ja heidän suhteistaan esimerkiksi mediaan. Lisäksi markkinointi ja tiedotus ovat aiheina erittäin laaja eivätkä yleensä kuulu tuottajan työnkuvaan.

Vuorovuosin Kyläjuhlien kanssa järjestettävät Käpylän Elomarkkinat (myöhemmin Elojuhlat) on produktiona paljon pienempi, mutta vaatii esituotannollisesti lähes yhtä paljon aikaa. Tapahtumana Elomarkkinat on selkeästi muuntautuvampi ja jättääkin Kyläjuhlia enemmän tilaa uusille innovaatioille ja kokeiluille. Sillä Elojuhlat järjestetään usein samalla alueella, ovat oppaan tiedot sovellettavissa myös niiden tuotantoon.

## 2 KÄPYLÄN KYLÄJUHLIEN HISTORIAA

Käpylän kyläjuhlien tuotannossa toimiminen vaatii ehdottomasti tapahtuman historian tuntemusta sekä samaistumista tapahtuman ja alueen mentaliteettiin. Käpylän kyläjuhlien juuret ovat vahvasti kiinni alueen järjestötoiminnassa sekä kansalaisaktivismissa. Juhlalle on kehittynyt vuosien saatossa myös varsin vahva punavihreä poliittinen imago. Pitkät perinteet omaavan tapahtuman historiaan on hyvä tutustua myös tuotannolliselta kantilta, esimerkiksi inspiraation lähteenä uusille ideoille. Viime aikojen vakiintuneet käytännöt tapahtuman tuotannossa eivät ole millään tapaa kiveen kirjoitettuja vaan niihin on päädytty rahan ja työvoiman sanelemista syistä. Jokainen Käpylän kulttuuriyhdistys ry:n valtuuttama tuottaja tai tuotantoryhmä voi periaatteessa viedä tapahtumaa haluamaansa suuntaan. Loppujen lopuksi Käpylän alue ja sen asukkaat tekevät tapahtumasta Käpylän kyläjuhlat.

### 2.1 Tapahtuman varhaishistoriaa

Puu-Käpylän vuokralaistoimikunta oli järjestänyt Elojuhlia asuinalueellaan jo 1970-luvulla. Vaikka tapahtuma ei ollut kovin järjestäytynyt, oli sillä suuri rooli alueen yhteisöllisyyden luojana. Tapahtuman sisällöstä tähän aikaan ei ole juurikaan kirjoitettua tietoa, mutta ainakin kirpputorimyynnillä oli suuri osuus juhlassa. Jostain syystä Elojuhlien perinne lopahti 1980-luvulle tultaessa. Tapahtuma päätettiin kuitenkin elvyttää ja näin ensimmäiset modernit Elomarkkinat järjestettiin kesällä 1991. Tästä asti ollaan yksipäiväiset Elomarkkinat ja kaksipäiväiset Käpylän kyläjuhlat järjestetty vuorovuosin Helsingin Käpylässä, Akseli Toivosen kentällä (poikkeuksina vuonna 2007 väliin jätetyt Elomarkkinat sekä vuoden 2011 Elojuhla-nimellä järjestetty tapahtuma Käpylän Taivaskalliolla).

Ensimmäiset varsinaiset Käpylän kyläjuhlat järjestettiin vuonna 1992 Elomarkkinoiden suosion sekä Kumpulän tapahtuman innoittamana (naapurikaupunginosa, Kumpula, järjesti ensimmäiset Kyläjuhlansa 1991). Tapahtuman järjesti vapaamuotoinen asukastoimikunta. Tapahtumasta teki historiallisen myös siihen osallistuvien, toisistaan erillään olevien paikallisten tahojen määrä. Mukaan lähtivät niin paikalliset urheiluseurat, kirkko kuin varsin konservatiivisena pidetty Käpylä-seurakin.

Yksi Kyläjuhlien päätavoitteista alkuaikoina oli kerätä rahaa Vuoritalon, Käpylän Nyyrikinpuistossa sijaitsevan entisen vapaapalokunnan laitoksen, kunnostamiseen. Ajatuksena oli saada alueen järjestöille sekä nuorisolle oma tila. Kaupungin kanssa oli tehty sopimus, jossa asukasyhdistys lupautui kunnostamaan rakennuksen sisätilat, mikäli kaupunki kunnostaa rakennuksen ulkopuolelta. Vuoden -92 juhlat olivat taloudellinen menestys ja kunnostustöihin saatiin kerättyä yli 200 000 markkaa. Ensimmäisten kyläjuhlien suosiosta kertoo muun muassa tapahtumassa myydyin oluen määrä, joka oli noin 10 000 litraa eli noin 20 000 annosta. Rahan kerääminen Vuoritalolle jatkui vielä seuraavissa Käpylän kyläjuhlissa vuonna 1994. Koko projekti kuitenkin kaatui kaupungin vetäytyttyä sopimuksesta. Noin miljoonan markan sijoittaminen huonokuntoisen Vuoritalon kunnostukseen oli sille liikaa.

Asukastoimikunta jatkoi kuitenkin sopivan tilan etsimistä ja tämän seurauksena Käpylän Yhdyskuntaklubi Ry, tuttavallisemmin Käpylän Klubi, perustettiin vuonna 1995 alueen järjestöjen, kuten asukastoimikunnan sekä muiden aktiivitoimijoiden aloitteesta rakentamaan lapsille ja nuorille uusia turvaverkostoja sekä toimimaan tietynlaisena tukikohtana alueen tapahtumatuotannolle. Kyläjuhlien voitot päätettiin sijoittaa Klubin toimintaan ja näin ollen myös rahaliikenne päätettiin hoitaa sen kautta. Klubin lähtökohtaisena ideana oli toimia mahdollisimman itsenäisesti ja omarahoitteisesti. Vaikka yhdistys sai tukea muun muassa Nuorisoasiainkeskukselta sekä Raha-automaattiyhdistykseltä, oli sen omarahoitteisuus alkuaikoina jopa 50 prosenttia. Varoja kerättiin Kyläjuhlien ja Elomarkkinoiden lisäksi kahvilatoiminnasta sekä erilaisista myyjäisistä.

Tuottajan rooli oli tapahtuman alkuaikoina erittäin suuri, sillä vapaaehtoistyötekijöitä ei juuri ollut. Kyläjuhlatoimikunta oli käytännössä organisaatio minkä pohjalta nykyinen Käpylän

kulttuuriyhdistys ry syntyi. Organisaationa se oli kuitenkin erittäin löyhä, käytännössä vain avoin kokous mihin vapaaehtoiset ja alueen aktiivit kokoontuivat suunnittelemaan tapahtumaa. Tapahtuman tuottajana jo ensimmäisistä juhlista alkaen toiminut Sampo Laurikainen tuotti käytännössä kaiken vuosina 1992, -94 sekä -96. Käpylän Klubin mukaan tulo helpotti työskentelyä kuitenkin usealla tavalla. Klubin palkattu henkilökunta (tällöin lähinnä Heikki Takkinen sekä Sari Nyman) auttoi tapahtuman järjestelyissä, Klubin kahvila Väinöläkadulla tarjosi niin sanotun oman tilan ja Klubin julkaisema Käpylän Sanomat – lehti (1998-) auttoi suuresti tapahtuman markkinoinnissa sekä sponsorienhankinnassa.

Käpylän Klubin taloudellinen vastuu tuotannossa jatkui vuoden 2000 juhliin asti, jonka jälkeen Kyläjuhlatuomikunta otti tuotannon harteilleen. Päällimmäisenä syynä Klubin vetäytymiseen tiliorganisaation paikalta oli tiiviimpi yhteistyö Nuorisosiainkeskuksen ja Sosiaaliviraston kanssa sekä Klubin profiloituminen yhä enemmän nuorisotaloksi. Kyläjuhlien anniskelutulojen ohjaaminen Klubin talouden kautta ei enää sopinut Klubin toimenkuvaan, johon kuului muun muassa ennaltaehkäisevää päihdetyötä. Lisäksi varsin suureksi kasvanut festivaali tuotti paljon rahaliikennettä, joka aiheutti käytännön ongelmia taloudellisia riskejä arvonlisäverovelvottomalle yhdistykselle. Käpylän Klubi pyöritti kuitenkin omaa ravintolatelttänsä juhlilla aina vuoteen 2004 asti, jonka jälkeen yhdistys jättäytyi ulos Kyläjuhlien piiristä (jotain pientä lasten oheistoimintaa lukuun ottamatta).

Aikaisempina vuosina päätuottajana toiminut Sampo Laurikainen vetäytyi jo vuonna 1998 enemmänkin sisällöntuottajaksi sekä taiteelliseksi johtajaksi ja tuottajan kenkiin astunut Timo Saari otti suuremman vastuun tapahtuman rakenteista sekä käytännön järjestelyistä. Lisäksi mukana oli Kyläjuhlatuomikunnan kautta satunnaisia aktiiveja, jotka saattoivat ottaa jonkin tietyn osa-alueen vastuulle. Järjestäjien ongelmat liittyvät kuitenkin edelleen pitkälti vähäiseen talkoolaismäärään ja palkattu tuottaja oli näin ollen edellytys juhlien järjestämiselle. Tuottajan palkka oli kuitenkin aina ollut suhteellisen pieni ja se maksettiin yleensä urakkapalkkiona.

Vuonna 1998 Käpylän kyläjuhlat liitettiin osaksi Kulttuurikeskuksen, Ympäristökeskuksen, Helsingin rakennusviraston, YTV:n sekä Kulttuurikaupunkisäätiön Stadin kansanjuhlat – verkostoa, johon kuului jo vuosina 1999 -2000 yli 50 eri tapahtumaa. Verkoston ideana oli lisätä kaupunginosatapahtumien näkyvyyttä. Verkosta hallinnoi Kaupunkikulttuuriyksikkö, minne myös Sampo Laurikainen siirtyi töihin. Kaupunkikulttuuriyksikkö hankki haltuunsa



tapahtumakalusteita, telttoja ja jopa tapahtumalavan. Tämä toi Helsingin kulttuurikeskuksen Käpylän kyläjuhlien lähimmäksi yhteistyökumppaniksi niin taloudellisesti kuin myös rakenteellisesti.

## 2.2 Festivaalielämää

Kyläjuh latoimikunta järjesti itsenäisesti kolmet Kyläjuhlat ja kahdet Elomarkkinat Timo Saaren ja Sampo Laurikaisen johdolla vuosina 2002 -2006. Stadin kansanjuhlat – verkosto sekä kaupunkikulttuuriyksikkö lakkautettiin vuonna 2007, jonka seurauksena verkoston tapahtumille aiemmin tarjotut materiaaliavustukset loppuivat. Tämä pakotti järjestäjät esimerkiksi ulkoistamaan äänentoisto- ja valopalvelunsa sekä tilaamaan tapahtuman infrastruktuurin entistä enemmän yksittäisiltä toimijoilta. Muutos vaikutti vahvasti myös Käpylän tapahtumiin. Käänte tapahtui vuoden 2007 Elomarkkinoiden kohdalla, jolloin kaupunki ei kompensoinut tarpeeksi materiaaliavustusten leikkausta rahallisessa avustuksessaan. Kyseisen vuoden Elomarkkinat jätettiin näin ollen väliin.

Vuoden 2007 Elomarkkinoiden järjestämättä jättäminen ja sen myötä tehdyt vetoomukset Kulttuurikeskukselle sekä Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalle tuottivat tulosta kuitenkin seuraavan vuoden Kyläjuhliä järjestettäessä. Tapahtuma luokiteltiin vuonna 2008 festivaaliksi ja tapahtuman saama avustus nousi lähes kolminkertaiseksi edellisiin Kyläjuhliin nähden (7000 euroa -18 000 euroa). Samana vuonna Kyläjuh latoimikunnan ydinryhmä rekisteröityi aatteelliseksi yhdistykseksi ja näin syntyi aluksi Käpylän kyläjuhlat ry, jonka nimi muutettiin pian kuitenkin muotoon Käpylän kulttuuriyhdistys ry. Yhdistyksen hallitukseen kuului tällöin kahdeksan jäsentä, aiemmat tuottajat mukaan lukien. Vuoden 2008 juhlat olivat menestys niin kävijämäärältään että taloudellisesti.

Vuosi 2010 oli monella tapaa käännekohta tapahtumalle kuin myös sen takana olevalle organisaatiolle. Kymmenen vuotta mukana ollut Timo Saari jättäytyi pois tuottajan tehtävästä ja alusta asti mukana ollut Sampo Laurikainen päätti jäädä tapahtuman taustajoukkoihin tulevien Käpylän kyläjuhlien jälkeen. Lisäksi yhdistys oli jäänyt hiukan tappiolle edellisen vuoden Elomarkkinoista ja tämä aiheutti paineita tulevan tapahtuman alla. Mukaan tapahtuman tuotantoon hankittiin kaksi kulttuurituottajaopiskelijaa, allekirjoittanut sekä Saija Törmänen, jotka tuottaisivat vuoden 2010 juhlat Sampo

Laurikaisen ohjeistuksella. Vuoden 2010 avustus Kulttuurikeskukselta oli tapahtuman historian suurin (20 000 euroa). Kävijämäärältään massiivinen tapahtuma oli jälleen menestys.

Vuoden 2010 Kyläjuhlien jälkeen yhdistyksen rakenne alkoi etsiä uutta muotoa. Aikaisemman, hallitus ja tuottajat – tyyllisen, organisaation tilalle alkoi rakentua entistä enemmän talkoohenkeen ja vastuun jakamiseen panostava organisaatio. Hallituksen ja tuottajien lisäksi mukaan tuli useita alueen ja alan aktiiveja, jotka muodostivat yhdistykseen erilaisia fragmentteja; ohjelmaryhmä, markkinointiryhmä, infrastruktuurivastaavat sekä talkoolaisiin ja jäsenhankintaan keskittyvät henkilöt. Organisaation rakennemuutosten tarpeellisuus kulminoitui vuoden 2012 Käpylän kyläjuhlien kohdalla, jolloin tuki putosi lähes puolella edellisistä Kyläjuhlista. Vuoden 2012 Kyläjuhlat päätettiin kuitenkin järjestää ja ne budjetoitiin saadun 12 000 euron mukaan.

### 2.3 Tapahtuman rakennemuutokset

Käpylän kyläjuhlien tuotantotapa sekä infrastruktuuri ovat muuttuneet moneen otteeseen vuosien saatossa. Akseli Toivosen kenttä tapahtumapaikkana ja Pohjolankatu kirpputorina ovat oikeastaan ainoat asiat, jotka ovat pysyneet samoina vuodesta toiseen. Suurin syy muutoksiin ovat koko ajan muuttuvat sidosryhmät ja yhteistyökumppanit.

Sponsorit ja yhteistyökumppanit ovat vaihtuneet Kyläjuhlilla tiuhaan. Osasyynä tähän on tapahtuman rytmi. Kenttä ehtii muuttua paljon niissä kahdessa vuodessa, jotka kuluvat Kyläjuhlien välillä. Ainoa pysyvä tukija ja myöhempinä vuosina oikeastaan koko juhlien mahdollistaja on Helsingin Kulttuurikeskus. 1990-luvulla alussa Kulttuurikeskuksen tuki oli kuitenkin vain murto-osa tapahtuman budjetista. Kyläjuhlien ja Elomarkkinoiden alkuaikojen omavaraisuus ja riskinotto saattaakin olla yksi syy siihen miksi tapahtumaa on pidetty kaupallisena verrattuna esimerkiksi Kumpulan kyläjuhliin. Tapahtuman alkuaikoina anniskelu tuotti enemmän rahaa kuin nykyään ja näin ollen Koff oli yksi tapahtuman alkuaikojen tärkeimmistä, ellei tärkein yhteistyökumppani.

Anniskelupuoli jää usein sivuun tapahtumien taloudellista onnistumista arvioidessa. Anniskelua hoitava yhteistyökumppani on kuitenkin varsinkin ilmaistapahtumille erittäin

tärkeä. Käpylän kyläjuhlien historiaan mahtuu monia yhteistyökumppaneita tällä saralla. Alkuaikoina anniskelun hoitivat Käpylän urheilijat, sitten Käpylän Klubi ja viime aikoina jokin lähialueen ravintoloista. Ravintola Oljenkorsi on noudattanut viimeiset 10 vuotta samaa anniskelusopimusta Kyläjuhlien kanssa. Jo tämä yksinään kertoo hyvän anniskelusopimuksen merkityksestä tapahtumalle.

Tapa millä sponsoreita on hankittu, on myös muuttunut ajan myötä. Käpylän Klubin ollessa vielä mukana toteutuksessa, mahdollisti heidän julkaisemansa Käpylän Sanomat mainostilan tarjoamisen sponsoreille. Ennen klubia oli Käpylä-lehti. Stadin kansanjuhlat -verkostoon kuulumisen toi Kyläjuhlille myös välillisiä sponsoreita ja näin ollen myös näkyvyyttä. Hyvänä esimerkkinä tästä oli Helsingin Uutisten ja Stadin kansanjuhlien yhteistyö joka toi myös Käpylän kyläjuhlille paljon näkyvyyttä ja mainostilaa kyseisessä lehdessä tapahtuman alla. Helsingin Uutiset syrjäytti myös mukaan tullessaan Käpylän kyläjuhlien entisen mediasponsorin, Helsingin Sanomat. Stadin kansanjuhlat ja heidän kauttaan tulleet sponsorit eivät varsinaisesti tuoneet rahaa tapahtuman järjestämiseen vaan enemmänkin vähensivät tuntuvasti järjestelykuluja. Verkoston lakkauttamisen jälkeen sponsorit ovat olleet pääasiassa pieniä taloudellisia tukijoita tai mediayhteistyökumppaneita.

Viime vuosien vakiintuneet rakenneratkaisut ja infrastruktuuri on koettu hyväksi ja helpoksi toteuttaa. Kaksi lavaa, kaksi ravintola-aluetta, ruokamyymälät ja Pohjolankadun kirpputori ovat perinteisten Kyläjuhlien merkki. Käpylän kyläjuhlilla on nähty viimeisten 20 vuoden aikana monenlaisia tuotantoja. Viime vuosina selkeään pääosaan noussut musiikkitarjonta oli tapahtuman alkuaikoina vain yksi osa tapahtuman monipuolista ohjelmaa. Alkuaikojen Kyläjuhlilla järjestettiin esimerkiksi näytelmiä (Ilves teatteri), sirkustaidetta, runonlausuntaa ja monenlaisia paneelikeskusteluja, joissa mietittiin muun muassa Käpylän asuinalueen kehittämistä.

Stadin kansanjuhlat -verkostoon liittyminen vuonna 1998 mahdollisti kaupungin materiaaliavustusten saamisen juhlille. Kaupungilta oli mahdollista saada esimerkiksi lava, ravintolarakenteita, ääni ja valopalveluita sekä kaiken tämän lisäksi henkilökuntaa, kuten teknikoita, miksaajia ja valomiehiä. Vuodesta 2008 alkaen myös Käpylän kyläjuhlien infrastruktuuri on ollut varsin erilainen. Suurin syy tähän on tietysti infrastruktuurin kuten lavojen ja telttojen ulkoistaminen yksityisille tapahtumatuotantoyhtiöille. Lavojen koot

muuttuivat selkeästi pienemmäksi, sillä suurten lavojen (mihin Kyläjuhilla oli totuttu) vuokrat ja rakennus maksavat yksityiseltä puolelta hankittuna liikaa.

### 3 TULONMUODOSTUS

Käpylän kyläjuhlat on kaksipäiväinen ja pääsymaksuton ulkoilmatapahtuma. Kyläjuhlat ovat tuottajalle taloudellisesti haastava tapahtuma, sillä erilaisia taloudellisia muuttujia on varsin paljon. Tapahtuma on lähtökohtaisesti julkisen tuen varassa, mutta pelkällä julkisella tuella ei voida järjestää sellaisia Käpylän kyläjuhlia, joihin yleisö on totunut. Loppujen lopuksi tapahtuman tulot muodostuvat useasta eri lähteestä eikä taloudellisia riskejä voida täysin välttää. Ne voidaan kuitenkin minimoida suunnitteluvaiheessa esimerkiksi budjetoimalla menot selkeästi yläkanttiin sekä selailemalla vanhoja budjettejia ja yhdistyksen tuloslaskelmia.

#### 3.1 Julkinen tuki

Käpylän kyläjuhlien suurin rahoittaja on Helsingin Kulttuurikeskus. Ei ole lainkaan liioiteltua sanoa että Kulttuurikeskus on pohjimmiltaan koko Käpylän kyläjuhlien mahdollistaja, sillä sen myöntämä tuki kattaa helposti jopa puolet tapahtuman tuloista. Käpylän kyläjuhlat on pitkän ikänsä ja suosionsa ansiosta vakiinnuttanut paikkansa tuen piirissä, mutta tämä ei suinkaan tarkoita, että tuki tulisi tapahtumalle automaattisesti. Tukea pitää anoa joka festivaalille erikseen ja anomuksen pitää olla perusteltu huolellisesti.

Käpylän kyläjuhlia varten haetaan Kulttuurikeskuksen kohdeavustusta. Kohdeavustuksia käsittelevä Kulttuuri- ja kirjastolautakunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa ja hakemuksen tulee olla perillä jo kolme viikkoa ennen seuraavaa kokousta. Yleensä toukokuun lopulla järjestettäviä Kyläjuhlia varten tehtävä avustushakemus kannattaakin lähettää Kulttuurikeskukselle jo tammikuun aikana. Tämä on tuotannon kannalta äärimmäisen tärkeää, sillä tapahtuman budjetti selkiytyy vasta avustuspäätöksen myötä. Alkavan vuoden kyläjuhlien suunnittelu ja esituotanto on syytä aloittaa jo edellisen vuoden

lopulla, jotta tapahtumasta on olemassa kirjallinen suunnitelma sekä tulo- ja menoarvio kohdeavustushakemusta täytettäessä. Avustushakemuksen tekeminen on normaalisti vastaavan tuottajan velvollisuus. Tuottaja tarvitsee toimilleen tietysti yhdistyksen hallituksen luvan. Usein tulevien Käpylän kyläjuhlien budjetti on esitelty ja hyväksytty hallituksen toimesta yhdistyksen vuosikokouksessa. Hakemusta täytettäessä vastaavalla tuottajalla pitää olla hallussaan myös muiden työryhmän jäsenten ansioluettelot, sillä niitä vaaditaan liitteeksi hakemukseen.

Haetun summan pätevä perusteleminen Helsingin kulttuurikeskukselle on tietysti aina oma haasteensa ja jokainen tuottaja saa kirjoittaa sellaiset perustelut kun näkee tarpeelliseksi. Usein hakemuksessa vedotaan kaupunkikulttuurin elävöittämiseen, lastenkulttuurin edistämiseen ynnä muuhun. On kuitenkin olemassa muutamia varsin vakiintuneita perusteluja esimerkiksi sille, miksi Käpylän kyläjuhlille myönnetään suurempaa tukea kuin vaikkapa Kumpulan kyläjuhlille.

- Käpylän kyläjuhlat on perinteisesti kaksipäiväinen tapahtuma ja näin ollen esimerkiksi kaikki infrastruktuuriin liittyvät vuokrat ovat lähes tuplasti suuremmat kuin yksipäiväisissä tapahtumissa
- Toisin kun monet muuta kaupunginosatapahtumat, Käpylän kyläjuhlat eivät ole täysin talkoovoimin järjestettävä tapahtuma. Vain yhdistys toimii talkoohengessä. Osa paikalla olevasta työvoimasta (esim. järjestyksenvälvojat, tekniikka) on palkattu töihin tapahtumaan.
- Käpylän kyläjuhlat maksaa esiintyjille palkkaa esiintymisestä parhaansa mukaan. Palkkiot eivät ole tietenkään suuria, mutta lohkaisevat helposti kolmasosan tapahtuman tuloista.

Tuottaja tai tuotantotiimi ei voi jäädä täysin odottamaan Kulttuurikeskuksen päätöstä, vaan tuotantotehtävät on aloitettava jo alustavan budjetin varassa. Tässä vaiheessa kannattaa tehdä kuitenkin korkeintaan alustavia päätöksiä ja sopimuksia, sillä tuen määrä voi heitellä useilla tuhansilla euroilla.

Kulttuurikeskuksen tukipäätökset ovat nähtävissä Internetissä jo samana päivänä kun lautakunta on kokoontunut. Kulttuuri- ja kirjastolautakunta tekee virallisesti päätökset, mutta käytännössä saatava tuki näkyy jo Kulttuurikeskuksen ehdotuksessa, jonka lautakunta vain hyväksyy. Mikäli Kulttuurikeskuksen tukipäätös ei ole riittävä, tulee

avustushakemuksen täyttäneen tuottajan olla yhteydessä Kulttuurikeskuksen osastopäällikköön joka on vastuussa lautakunnalle menevistä ehdotuksista. Avustuspäätökseen voi hakea täten korjausta seuraavassa lautakunnan kokouksessa. Täytyy muistaa että Kaupunki päättää, kenelle avustuksia myöntää. Avustuksia jaettaessa Kaupungin tulee kuitenkin noudattaa yhdenvertaisuusperiaatetta eli kohdella hallinnon asiakkaita tasavertaisesti ([www.nettilaki.com](http://www.nettilaki.com)). Jos tukea jonain vuonna leikataan selkeästi vain yhdeltä tapahtumalta, voi tuottaja tehdä kirjallisen vetoituksen myös Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäsenille.

Jos tuki pysyy riittämättömänä toimenpiteistä huolimatta, on syytä miettiä, minkälaisen viestin yhdistys haluaa antaa. Juhlien järjestäminen liian pienellä tuella saattaa pahimmassa tapauksessa vakiinnuttaa avustuksen aikaisempaa pienemmäksi ja siirtää ongelman tuleville vuosille. Juhlien peruminen on varsin radikaali ja tuotantoryhmälle turhauttava ratkaisu, joka kuitenkin viestittää tapahtuman riippuvaisuuden Kulttuurikeskuksen tuesta. Yksi vaihtoehto on järjestää Käpylän kyläjuhlat yksipäiväisenä tapahtumana. Tällöin on kuitenkin tärkeää tiedottaa julkisuuteen toimenpiteen syy, jottei yksipäiväisyydestä tule uusi käytäntö.

(Käpylän Elojuhlien avustushakemus tulee tehdä pääasiassa samalla tavalla kuin Kyläjuhlien. Ainoana eroavaisuutena on tapahtuman myöhäisempi ajankohta sekä mahdollisesti avustustyyppi. Käpylän Elojuhlalle voi hakea halutessaan kohdeavustusta, mutta sillä tapahtuma on selkeästi pienempi, on sille haettu rahoitusta myös Lähikulttuuriavustukset – hakemuksella. Lähikulttuuriavustusten hakuaika on jatkuva. Sitä tulee hakea kuitenkin vähintään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Todellisuudessa avustusta on hyvä hakea muutamaa kuukautta aiemmin.)

### 3.2 Sponsorit

Käpylän kulttuuriyhdistyksen riveissä sponsorien hankintaan on viime aikoina valittu yksi tai kaksi vastuuhenkilöä, joita muut yhdistyksen jäsenet ovat sitten auttaneet tarpeen vaatiessa. Sponsorien hankinta on vaikeaa ja aikaa vievää työtä joten kaikkia mahdollisia suhteita kannattaa käyttää hyväksi. Mahdollisia sponsoreita onkin usein mietitty kokouksissa koko hallituksen voimin. Täysin rahallisia sponsorisopimuksia etsiessä on

hyvä olla jokin valmis paketti tarjottavana. Paketteja kannattaa miettiä vuosittain uusiksi riippuen yleisestä taloustilanteesta, mahdollisista työhön käytettävistä tunneista ja tapahtuman rahatilanteesta. Esimerkiksi vuonna 2012 sponsoripaketit näyttivät seuraavilta:

- 1200 euroa: sponsorin mainoslakana tai banderolli juhla-alueella ja logo flyerissa, julisteissa, kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.
- 700 euroa: logo flyerissa, julisteissa, kotisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

On erittäin tärkeää miettiä tarkkaan minkälaista näkyvyyttä ja millä hinnalla eri yhteistyökumppaneille tarjotaan. Esimerkiksi paikalliset pienyrittäjät saattavat lähteä mukaan ihan vain tukeakseen tapahtumaa joka muutenkin tuottaa heille tapahtuma-aikana normaalia viikonloppua suuremman tuloksen. Esimerkiksi paikallisia ruokakauppiailta voi lähestyä catering -tarpeisiin vedoten. Backstagelle sponsorointina saadut ruoat tai juomat auttavat omalta osaltaan säästämään kuluissa. Toisaalta suurempia alueellisia toimijoita lähestyessä kannattaa miettiä millaista muuta hyötyä yhteistyöstä voisi olla. Välttyttäisiinkö joltain maksuilta näkyvyyttä vastaan? Saako sponsorin kautta ilmaista näkyvyyttä? Hyvän sponsorin mahdollistamat budjetin alitukset saattavat tällaisissa tilanteissa olla jopa suoraa rahallista avustusta suurempia.

Myös festivaalin sisältö vaikuttaa vahvasti mahdollisiin sponsorituloihin ja yhteistyökuvioihin. Asiaa voi lähestyä kahdelta kantilta; joko katsoa tapahtuman sisältöä ja yrittää etsiä sille osuvia yhteistyökumppaneita tai ottaa mahdolliset yhteistyökumppanit huomioon jo tapahtuman sisältöä suunnitellessa. Käytäntö tuntuu olevan jotain näiden väliltä. Jälkimmäinen kuulostaa ehkä laskelmoidulta ja kaupalliselta, mutta saattaa johtaa mielenkiintoisiin uusiin suuntauksiin tapahtuman sisällä. Jopa jonkin osa-alueen ulkoistaminen voi toimia. Tästä hyvänä esimerkkinä Käpylän kyläjuhlien aikaan kirkon järjestämät kirkkokonsertit (joissa esiintyy yhdistyksen ehdottamia artisteja seurakunnan maksamana) tai Pelastakaa lapset ry:n järjestämä lastenohjelma vuoden 2011 Elojuhliissa.

### 3.3 Myyntipaikat ja kojut

Käpylän kyläjuhlien maksullisia myyntipaikat voi jakaa oikeastaan neljään eri ryhmään: ruokamyyntipaikat, myyntikojut, järjestöteltat sekä kirpputori. Myynti- ja kojupaikkojen

määrä kannattaa käydä läpi erillisessä kokouksessa, jossa päätetään paikkojen hinnat sekä tapa millä paikat täytetään. Usein paikkojen täyttö ei ole ongelma, sillä monet kojumyyjät ja järjestöt lähestyvät itse yhdistystä kun tieto tapahtuman toteutumisesta lähtee liikkeelle.

Tapahtuman alla on kuitenkin hyvä olla myös eri myyjä- sekä järjestötahoihin yhteydessä esimerkiksi sähköpostitiedotteella. Tiedotteessa kerrotaan avoimista myynti- ja esittelypaikoista, aikatauluista ja hinnoista, joilla juhliin voi osallistua. Vaikka juhlien hintapolitiikka on varsin vakiintunut, joutuu hintoja soveltamaan useaan otteeseen juhlien alla. Pääkysymys on, pyrkiikö kojupaikan varannut taho tekemään taloudellista voittoa juhlilla. Kojupaikkojen hintoja miettiessä kannattaa katsoa myös muiden samankaltaisten tapahtumien hinnoittelupolitiikkaa (esimerkiksi Maailma kylässä kerää suuren määrän eri järjestöjä ja muita kojuja). Varsinkin järjestöjä on vaikea saada liikkeelle, mikäli tapahtuman kojupaikat ovat ylihinnoiteltuja. Ohessa esimerkkejä (vuoden 2012 Käpylän kyläjuhlien) koju- ja myyntipaikkahinnoittelusta. Järjestely on kuitenkin hyvä miettiä tai vähintään tarkastaa joka Kyläjuhlien kohdalla uudelleen.

- Ruokamyyjät tekevät tapahtumassa normaalisti paljon voittoa joten ruokamyyntipaikat ovat juhlien kalleimmat. Normaalikokoisen ruokakojun pitäminen maksaa Kyläjuhlilla 800 euroa / 2 päivää ja suuren 1200 euroa / 2 päivää. Ruokakojuja ei oteta tapahtumaan vain yhdeksi päiväksi, sillä ne sijoitetaan itse tapahtuma-alueelle (Akseli Toivosen kenttä). Ruokamyyjien määrä on täysin järjestäjien päätettävissä. 5-8 eri kojua on todettu menneinä vuosina toimivaksi järjestelyksi taloudellisesti ja tilankäytöllisesti.
- Kojumyyjät myyvät usein koruja, vaatteita, aurinkolaseja tai muita kaupallisia tuotteita. Varsinaiset kojumyyjät päätetään jo ennen tapahtumaa ja heidät sijoitetaan yleensä jonnekin tapahtuma-alueelle. Myyntipaikan hinta on syytä määrittellä kojun kokoluokan mukaan. Normaali katoksellinen koju voi maksaa esimerkiksi 600 euroa / 2 päivää tai 400 euroa / päivä.
- Järjestöt, jotka vain esittelevät toimintaansa tapahtumassa saavat kojupaikan selkeästi halvemmalla. Pienet tai paikalliset järjestöt ja suuremmat, esimerkiksi rahaa keräävät järjestöt sekä poliittiset tahot kannattaa voi hinnoitella erikseen. Esimerkiksi Vasemmistolta tai Greenpeacelta voi hyvin periä 100 euroa kojupaikasta, kun taas vaikkapa Käpylä-seuralta tai Suomi-Venäjä-seuralta sopiva



hinta olisi 40 (vuoden 2012 hinnastot). Hintoja voi muuttaa mutta niiden pitää pysyä suhteutettuna. Järjestöjen kanssa voi olla myös yhteistyökuvioita, jolloin järjestö sponsoroi tapahtumaa tietyllä summalla suurempaa näkyvyyttä vastaan. Liiallista politisoitumista on silti syytä välttää.

### 3.4 Pohjolankadun kirpputori

Pohjolankadun kattava kirpputori järjestetään perinteisesti vain sunnuntaina. Kirpputori ei ole tapahtumalle tulonmuodostuksellisesti korvaamaton mutta ehkä perinteikkäin ja yksi työläimmistä projekteista tapahtuman sisällä. Kirpputorilla on pitkät perinteet ja näin ollen kirpputoripaikan hinnoittelua tai käytäntöjä on vaikea mennä muuttamaan ainakaan radikaalisti. Kirpputoripaikkojen maksu peritään myyntipaikan koon ja myytävien tuotteiden mukaan. Omia tavaroitaan myyvät yksityishenkilöt voivat pystyttää kirpputoripöydän alueelle itsenäisesti. Normaali (4 neliometriä) kirpputorimyyntipaikka maksaa 15 euroa ja tuplasti suurempi 30 euroa. Normaalit kirpputorimyyjät laskutetaan paikan päällä. Tapahtuman järjestäjä voi kuitenkin laskuttaa myyntipaikoista vain varaamallaan alueella. Tämä tulee ottaa huomioon kirpputorin pöytämaksuja perittäessä. Mikäli Kyläjuhlat on varannut käyttöönsä Pohjolankadun esimerkiksi Osmontien risteyksestä Joukolantielle, ei Joukolantien jälkeiselle pätkälle kirpputoripöytiä pystyttäviltä voi virallisesti periä kirpputorimaksua.

Kirpputorin yhteyteen saapuu yleensä monia kaupallisiakin tahoja. Heidän tulee ilmoittautua tapahtuman järjestäjälle etukäteen. Tällöin hinnoittelu päätetään tuotteen ja myyntikojun perusteella jo ennen tapahtumaa. Myyntipaikasta lähetetään lasku ja myyjien tulee ottaa kuitti maksetusta myyntipaikasta mukaan kirpputorialueelle. Mikäli alueelle saapuu itsenäisiä käsityömyyjiä, on myyntipaikan hinta ollut noin 50 euroa. Uutta tavaraa myyviä kojuja kirpputorialueelle pystyttäviltä peritään 150 euron maksu.

### 3.5 Anniskelu

Anniskelu ei ole ehkä enää suurin tulonlähde Käpylän kyläjuhlille, mutta yksi tärkeimmistä. Karkeasti voisi sanoa että alkoholijuomien myynti on kattanut noin kolmasosan tapahtuman tuloista muutamien viimeisten Kyläjuhlien kohdalla. Tapahtuman alkuaikoina tapahtumassa tarjoihtiin ainoastaan olutta ja siideriä, mutta viime vuosina tapahtumassa on ollut mahdollista ostaa myös viiniä. Riippuu pitkälti anniskelijasta ja tapahtuman kanssa tehdystä sopimuksesta, mitä Kyläjuhlilla juodaan. Ravintoloitsijoina on käytetty lähinnä pieniä ravintoloita, jotka myös itse hyötyvät Kyläjuhlien myynnistä suuresti. Esimerkiksi Kumpulassa sijaitseva Ravintola Oljenkorsi on vastannut tapahtuman anniskelusta useaan otteeseen. Myös paikalliset ravintolat, Nyyrikki ja Käpygrilli ovat olleet tapahtumassa mukana. Vuonna 2012 sopimus tehtiin Tavastian kanssa. Sillä tapahtuma on aiemmin ollut erittäin riippuvainen olutmyynnin tuotosta, on sen kohdalla karsittu riskit käytännössä olemattomiin hyvän sopimus pohjan avulla. Sopimus tulee käydä läpi joka vuosi vaikka käytettäisiin tuttua toimijaa. Käytän Oljenkorren kanssa tehtyä anniskelusopimusta esimerkkinä viime vuosina toimineesta käytännöstä.

Yleensä ravintola hoitaa Kyläjuhlille vaadittavat anniskeluluvat, henkilökunnan, laitteet sekä myytävät tuotteet. Ravintolan vastuulla ovat myös seuraavat kulut:

- Viranomaisluvut ja lupavastuut
- Koneiden ja laitteiden vuokrat
- Työntekijöiden palkat kuluineen
- Vaihto-omaisuuden ostohinta
- Oman myyntinsä alv-tilitykset sekä verojen maksu verottajalle

Ravintola hoitaa myös myynnin kirjanpidon. Ravintolan vastuut rajoittuvat ravintolan toiminnan järjestämiseen. Käpylän kulttuuriyhdistys on vastuussa kaikesta muusta, kuten jätehuollosta, yleisluvista sekä järjestyksenvalvonnasta myös ravintolan alueella. Ravintolakalusteiden hankkimisesta voidaan sopia erikseen. Yleensä ravintolat haluavat että tapahtuman järjestäjä hankkii esimerkiksi pöydät ja tuolit anniskelualueelle.

Ravintolan henkilökunnan kohdalla voidaan menetellä myös toisin. Vuoden 2012 sopimuksessa Tavastian kanssa, ravintolahenkilökunnan hankkiminen (talkoolaisiksi) sovittiin yhdistyksen tehtäväksi. Tällöin säästetään menoissa, jotka anniskelija ottaa kuluihinsa ennen tuottoa. Toisaalta henkilökunnan hankkiminen ottaa paljon aikaa ja vaivaa.

Myyntituoton jakamisesta sopiminen on anniskelusopimuksen tärkein kohta. Oljenkorren kanssa tehty olutmyyntisopimus on toiminut hyvin ja sitä voi soveltaa myös mahdollisten muiden ravintoloitsijoiden kuin myös muiden myytävien tuotteiden, kuten viinin, kanssa.

- Myynti 2500 litraan asti käytetään kulujen kattamiseen (0% alv. myyntituotto), kuitenkin niin että ravintolayhtiön kulut vähennetään tästä myyntituotosta.
- 2500 litran jälkeen Kulttuuriyhdistys saa tuotosta 2/3 ja ravintoloitsija 1/3 (suhde on aina neuvottelukysymys)
- Tuotto tilitetään myyntipaikan vuokrana laskua tai kuittia vastaan
- Tapahtuman tuottaja ja ravintoloitsija tekevät heti kulujen selvittyä tilinpäätöksen ja jakavat tuoton. Tällöin tehdään myös arvonlisäverojen tasaukset.
- Mikäli esiintyjille tarjotaan juomalippuja, otetaan tuotossa huomioon myös esiintyjätarjoilun kustannukset (osa ravintolan välittömiä kuluja).

Oluen hinta on myös yksi seikka mihin on syytä kiinnittää huomiota, sillä se voi vaihdella suuresti. Liian kallis tuoppi ei välttämättä houkuttele ihmisiä anniskelualueelle tapahtumassa, jossa omien eväiden nauttimistakaan ei valvota järjestäjien puolesta. Toisaalta liian halvat hinnat eivät tuo välttämättä tarpeeksi tuottoa. Hinta on syytä miettiä sen hetkisen hintatason mukaan (esimerkiksi yhden oluen keskimääräinen hinta lähialueen ravintoloissa).

### 3.6 Budjetti

Tapahtuman budjetin tekeminen kuuluu vastaavan tuottajan työnkuvaan. Budjetointi on syytä aloittaa jo ennen tuen hakemista jotta budjetti voidaan liittää

kohdeavustushakemukseen. Budjetissa kulut kannattaa kirjata hiukan yläkanttiin jotta pelivaraa löytyy esimerkiksi yllättävissä hintojen muutoksissa tai mikäli toivottua avustusta ei saada. Tulot esimerkiksi anniskelusta sekä myyntipaikoista kannattaa sen sijaan budjetoida alakanttiin, jotta tapahtuman ei nojaa niihin. Ensimmäiseen versioon budjetista tulee laittaa sama määrä kaupungin avustusta kuin mitä on haettu, jotta kohdeavustuksista päättävät näkevät selkeän tarpeen avustukselle. Ensimmäinen versio budjetista on aina liioiteltu. Vasta rahasummien varmistuttua voidaan alkaa miettiä, missä säästetään. Tästäkin syystä mitään sitovia sopimuksia ei pidä tehdä ennen kuin kohdeavustuksen määrä on varmistunut. Tapahtuman eri osa-alueiden vastaaville on syytä myös lähettää aina viimeisin versio budjetista, jotta menot pysyvät vastaavan tuottajan laskemalla tasolla. Olen liittänyt oppaaseen vuoden 2012 Käpylän kyläjuhlien budjetin, joka on tehty noin kuukautta ennen tapahtumaa (Liite 2)

#### 4 LUVAT JA ILMOITUKSET

Erilaisten lupien anominen sekä varausten ja ilmoitusten tekeminen on yleensä ensimmäinen työvaihe, jota pitää miettiä sen jälkeen kun Kyläjuhlien ajankohta ja budjetti on lyöty lukkoon. Toki osaa ilmoituksista, kuten poliisin (järjestyksenvälvojat) tai Eviran (ruokamyyjät) ilmoituksia ei edes voi tehdä ennen kun niihin liittyvät avaintekijät selviävät. Kaikkia ilmoituksia tehdessä ja lupia hakiessa pitää kuitenkin varmistaa jopa kirjallisesti, että tieto on mennyt perille. Ilmoituksia tekevän tuottajan tulee hankkia myös kartta alueesta esimerkiksi Kiinteistöviraston Kaupunkimittaosastolta. Karttaa pyydetään liitteeksi ainakin Poliisin tapahtumailmoituksessa sekä Ympäristökeskuksella meluilmoitusta tehdessä.

Moniin ilmoituksiin pyydetään samankaltaisia tietoja ja lisätietoja, joten jo ennen muun paperityön aloittamista tuottajan kannattaa perehtyä Helsingin kaupungin asiointipalvelun tapahtumailmoitukseen. Vuonna 2012 käyttöön tullut verkkoilmoitus kokosi yhteen eri lupahakemuksia vähentäen selvästi paperityötä ja toimien hyvänä muistivälineenä tuotannon myöhemmissäkin vaiheissa. Kaupungin tapahtumailmoitus ei kata kaikkia

tapahtumaan tarvittavia ilmoituksia ja lupahakemuksia. Se kuitenkin kertoo, mitkä luvat pitää hakea erikseen, vähentäen näin tapahtumajärjestäjien paperityön määrää.

#### 4.1 Alueiden varaukset

Ensimmäiset lupa-asiat mitkä kyläjuhlia järjestäessä pitää hoitaa kuntoon, ovat tapahtuma-alueiden varaukset. Käpylän kyläjuhlilla kaksi keskeistä aluevarausta ovat itse festivaalialue eli Akseli Toivosen kenttä sekä kirpputorialue eli suurin osa Pohjolankatua. Näiden alueiden varaaminen on varsin helppoa, johtuen kyläjuhlien pitkästä historiasta samalla alueella. Käytännöt, hinnat ja alueita hallinnoivat tahot voivat kuitenkin muuttua, joten varauspyynnöt on syytä tehdä hyvissä ajoin.

Akseli Toivosen kenttää hallinnoi liikuntavirasto. Alueen varaus tehdään Helsingin kaupungin liikuntaviraston liikuntapaikkavarausten kautta. Liikuntavirastolta löytyy hakemukseen virallinen pohja, jossa tulee ilmoittaa tapahtuman ajankohdat rakennuksesta purkuun sekä mahdollisten myyntipisteiden määrä. Liikuntavirasto toimittaa hakemuksen perusteella lupapäätöksen, joka tulee säilyttää. Kyseinen lupapäätös tarvitaan myöhemmin liitteeksi muun muassa Helsingin kaupungin tapahtumailmoitukseen poliisille tehtävässä ilmoituksessa yleisötapahtumasta. Liikuntapaikkavarauksesta perittävä maksu määräytyy liikuntalautakunnan vuosittain vahvistaman hinnaston mukaan (Liikuntavirasto). Myös kenttää paljon käyttävään Käpylän pallo ry:n kannattaa olla yhteydessä koskien tapahtuman ajankohtaa.

Pohjolankatua hallinnoi rakennusvirasto. Lupa Pohjolankadun sulkemiselle kirpputoria varten tulee anoa Rakennusviraston lupapalvelusta. Sillä Pohjolankatu on liikennöity katu, tulee sen varausta varten täyttää liikennealueen vuokralomake. Lomake on kulkenut nimellä "Ilmoitus työstä yleisellä alueella". Pitää toki muistaa että lomakkeet ja niiden nimet saattavat muuttua. Pohjolankadun sulkeminen liikenteeltä Osmontieltä Joukolantielle (käytäntö viimeisten muutaman kyläjuhlien kohdalla) ei ole mikään pieni operaatio. Asiaa on helpottanut Pohjolankadun sulkeminen vain sunnuntai-päiväksi (klo 8-18) sekä se että raitiovaunut eivät liikennöi kadulla viikonloppuisin. Kadun vuokraaja on joka tapauksessa vastuussa liikennejärjestelyistä tapahtuma-ajankohtana. Tämä tarkoittaa esimerkiksi Rakennusvirastolta saatavien liikennemerkkien sijoittelua sekä järjestyksenvalvojien

suorittamaa liikenteenohjausta. Asiasta on hyvä olla olemassa suunnitelma jo lomaketta täyttäessä.

Kadun sulkemisen hinnoittelun kanssa on ollut historiassa ongelmia ja välillä sulkemisesta aiheutuva lasku on ollut selkeä menoerä tapahtuman budjetissa. Hakemuksen täytön yhteydessä onkin järkevää olla erikseen yhteydessä rakennusviraston alueidenkäyttöpäällikköön, jolta voi pyytää erityishinnoittelua tai jopa vapautusta liikennealueen vuokrasta. On pitkälti tuottajan päätettävissä, miten asiaa lähestytään. Toisaalta esimerkiksi vuoden 2010 Kyläjuhliissa katu saatiin hyvien perustelujen ansiosta vuokrattua vain noin 150 eurolla. Alueidenkäyttöpäällikköä lähestyessä sekä liikennealueen vuokrahakemusta täytettäessä onkin tärkeää muistaa painottaa seuraavia asioita:

- Kirpputoripöydistä saatavat tulot eivät vastaa millään tavalla kadun todellista vuokrahintaa
- Yhdistys ja tapahtuma eivät tavoittele voittoa
- Kirpputoritapahtuma on tärkeä alueen asukkaille ja vakiintunut osa Käpylän kyläjuhlia
- Operaatio ei haittaa julkista liikennettä
- Yhdistys osallistuu liikenteen ohjaamiseen tapahtuman aikana sekä asiasta tiedottamiseen ennen tapahtumaa

Hakemuksessa on syytä ilmoittaa myös tarkkaan ne kadut joiden väli suljetaan. Osmontie - Joukolantie on ollut käytäntö muutaman viime juhlan aikana, mutta tämä ei tarkoita että se olisi ainoa oikea tapa.

#### 4.2 Meluilmoitus

Tapahtumasta, jossa käytetään äänentoistolaitteita, tulee tehdä meluilmoitus Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Ennen Helsingin kaupungin tapahtumailmoitusta, meluilmoitus tuli tehdä lomakkeella nimeltä "Ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta".

Vuoden 2012 alussa voimaan tullut Helsingin kaupungin koottu tapahtumailmoitus sisältää kuitenkin myös meluluvan. Meluilmoitukseen tarvittavat tiedot ovat kuitenkin pysyneet samoina. Meluilmoituksessa vaaditaan keskiäänitasot niin lähimpien asuintalojen kuin myös lavojen läheisyydessä, äänentoistolaitteiden tiedot, kellonajat sekä selvitys melualueen seurannasta esimerkiksi desibelimittarin avulla. Lähtökohtana on ollut, ettei keskiäänentaso nouse 10 metrin päässä lavasta yli 90 desibeliin eikä lähimmillä asuinalueilla yli 50 desibeliin.

Meluilmoituksessa kysytään myös tapahtumajärjestäjän tekemästä tiedotuksesta meluun liittyen. Käpylän kyläjuhlilla Sampsantien, Metsolantien, Pellervontien sekä Pohjolankadun asunnot altistuvat suurimmalle metelille ja näillä alueilla tulee tiedottaa huoneistokohtaisesti. Lisäksi tapahtumasta pyritään tiedottamaan koko Käpylälle mahdollisimman tehokkaasti alueen lehtiä sekä sosiaalista mediaa käyttäen. Ilmoitukseen tarvitaan liitteeksi myös kartta, jossa näkyy äänentoistolaitteiden suuntaus sekä melulle eniten altistuvat asuintalot.

#### 4.3 Elintarvikemyynti

Elintarvikemyyjät on normaalisti hankittu Kyläjuhlille samalla tavalla kun muutkin kaupalliset toimijat; Eri ravintoloitsijoille tarjotaan myyntipaikkaa rahaa vastaan. Ruokamyynnistä on syytä ilmoittaa myös liikuntavirastolle kentän varauksen yhteydessä. Ruokamyyjät tulee ilmoittaa Helsingin kaupungin tapahtumailmoituksessa. Tämän lisäksi ruokamyyjien tulee itse ilmoittaa Ympäristökeskuksen ympäristöterveysyksikölle tiedot tapahtumassa myymistään elintarvikkeista. Tätä varten ruokamyyjille tulee toimittaa tapahtuman hakemusnumero, joka löytyy kaupungin tapahtumailmoituksesta. Jos tapahtumassa on useita elintarvikealan toimijoita, tulee jokaisen tiedottaa myynnistä ja tarjoilusta erikseen.

Elintarvikemyyjät tuovat tapahtumaan omat myyntitelttansa sekä ruoan valmistukseen tarvittavan laitteistonsa. Tapahtuman järjestäjien vastuulla on hoitaa elintarvikemyyjille sähkö, juokseva vesi sekä jätehuolto (katso kappale 5.3 tässä oppaassa). Järjestäjän pitää tehdä myös selkeä kartta mihin merkitään elintarvikemyyjien paikat sekä olla paikalla myyjien saapuessa tapahtuma-alueelle lauantaina.

#### 4.4 Poliisin luvat sekä järjestyksenvalvonta

Yleisötilaisuudesta tulee tehdä ilmoitus myös poliisille. Ilmoitus yleisötilaisuuden järjestämisestä – lomake löytyy poliisin kotisivuilta ja sen voi tehdä joko sähköisesti tai lomakkeet tulostamalla. Ilmoitus on maksullinen. Poliisille voi tulostaa myös Kaupungin tapahtumailmoituksen. Yleisessä tapahtumailmoituksessa järjestyksenvalvonta on kuitenkin varsin vähäisellä huomiolla joten järjestyksenvalvojat pitää ilmoittaa tällöin erikseen. Poliisin neuvo ilmoituksen täyttämiseen on seuraava:

Yleisötilaisuuden järjestämisestä on tehtävä kirjallinen ilmoitus järjestämispaikan poliisille. Poikkeuksen muodostavat yleisötilaisuudet, jotka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi, eivät edellytetä toimia järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi tai erityisiä liikennejärjestelyjä.

Järjestäjän on tehtävä ilmoitus vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Yleisötilaisuudesta ilmoitettaessa on oltava mukana yleisellä paikalla järjestettävää yleisötilaisuutta koskeva ilmoitus täytettynä Poliisi voi vaatia tarvittaessa myös muita selvityksiä, kuten esimerkiksi yleisötilaisuuden järjestämispaikan omistajan tai haltijan suostumuksen sekä muun lainsäädännön edellyttämät tilaisuuden järjestämiseen liittyvät ilmoitukset, luvat tai toimenpiteet. ([www.poliisi.fi](http://www.poliisi.fi))

Poliisille tehtävä ilmoitus on usein viimeinen tapahtumailmoitus, sillä siihen vaaditaan useita liitteitä kuten myönnettyjä lupia, alueiden käyttöoikeuksia sekä järjestyksenvalvojien henkilötietoja. Ilmoitusta voi myös toisaalta täydentää myöhemmin puuttuvilla tiedoilla, sillä esimerkiksi kaikkia järjestyksenvalvoja harvoin tiedetään kuukautta ennen tapahtumaa.

Järjestyksenvalvojien hoitaminen Käpylän kyläjuhlille on täysin oma projektinsa ja se on syytä antaa jonkun tietyn tuotantoryhmän jäsenen vastuulle. Talkoohenkisten järjestyksenvalvojien mukaan saamisella on myös suuri vaikutus tapahtuman talouteen, sillä Kyläjuhlien kokoiseen tapahtumaan heitä tarvitaan useita. Lauantaina normaali määrä on ollut noin 10 ja sunnuntaina muutama enemmän Pohjolankadun liikenteenohjauksen vuoksi.



Järjestyksenvalvonta on myös pääosassa poliisin tapahtumailmoitusta tehdessä. Poliisille tulee toimittaa ilmoituksen yhteydessä luettelo hyväksytyistä (järjestyksenvalvojakortillisista) sekä tilapäisistä järjestyksenvalvojista. Poliisin perii tilapäisistä järjestyksenvalvojista käsittelymaksun. Tapahtumaan kannattaa palkata yksi kokenut tapahtumajärjestyksenvalvoja ohjaamaan muiden järjestyksenvalvojien sijoittelua, toimintaa ja vuoroja. Tämä helpottaa tuottajan työtä tapahtuman aikana huomattavasti.

## 5 INFRASTRUKTUURI

Tapahtuman infrastruktuurin suunnittelu aina lavoista aitoihin, sähköihin, teltoihin, backlineen ja aluerakenteeseen on yksi Käpylän kyläjuhlien suurimpia tuotannollisia töitä. Mikäli tapahtuman rahatilanne on hyvä, voidaan mukaan ottaa jo alkuvaiheessa myös tuotantoyhtiö, joka tietysti helpottaa tuottajan työtaakkaa. Useimmiten tapahtuma koostuu kuitenkin monen eri toimijan yhteistyöstä ja tuottajan työksi jää tilausten tekeminen, suunnittelu ja koordinointi.

### 5.1 Alue ja tilat

Tuottajan on syytä hankkia alueen kartta hyvissä ajoin (Liite 3). Kartta kannattaa hankkia Kiinteistöviraston kaupunkimittausosastolta. Kaupunkimittausosaston kartassa näkyvät myös alueen kaapelit ja vesiputket, joiden sijainti on hyvä tietää vahinkojen välttämiseksi. Kartta tulee tästä syystä luovuttaa myös väliaikaisia rakennelmia tekeville tahoille kuten esimerkiksi lavoista tai anniskeluteltoista vastaaville toimijoille.

Tapahtuma-alueen ja Pohjolankadun kohdalla tärkein tehtävä on muistaa varata ne Kyläjuhlien käyttöön ajoissa (katso: luvat ja ilmoitukset). Yleisötapahtuman järjestäminen Akseli Toivosen kentälle ei ole tapahtuman rakenteita ajatellen kovin vaikeaa. Se on suuri ja tasainen hiekkakenttä jonne on helppo päästä niin autolla kuin kävellen. Alue ei ole myöskään suljettu joten alueelta poistuminen on esteetöntä ja näin ollen erillistä pelastussuunnitelma on helppo tehdä; Poistumistiet voi osoittaa kartalla.

Sähkön saanti on Akseli Toivosen kentällä helppoa. Helsingin energian sähkötolppa sijaitsee kentän reunalla, Metsolantien päädyssä. Tapahtumasähkö on ehdottomasti helpoin ja luotettavin tapa hoitaa Käpylän kyläjuhille sähkö. Tällöin avaus pitää pyytää Helsingin energialta. Toinen vaihtoehto on käyttää generaattoreita. Tapahtumassa on vuosien saatossa käytetty molempia. Generaattoreihin on turvauduttu lähinnä tapahtumasähkön hinnan kasvun vuoksi. Sähkön vetäminen alueelle on tapahtuman järjestäjän vastuulla ja esimerkiksi lavafirmat sekä ruokamyymälät odottavat sähkön olevan valmiina siinä vaiheessa kun saapuvat paikalle. Halvemmaksi tulee jos lähipiiristä löytyy joku, joka osaa sähköä vetää. Muuten paikalle pitää tilata sähköasentaja.

Tapahtumaan, jossa on elintarvikemyyntiä, tarvitaan juoksevaa vettä. Akseli Toivosen kentällä on paikka vesimittarille, mikäli sellainen halutaan tilata esimerkiksi HSY:ltä. Kätevin ja halvin tapa on kuitenkin pyytää liikuntavirastolta avaimet Akseli Toivosen kentän rakennuksiin. Toinen rakennuksista sijaitsee Sampsantien päädyssä ja toimii usein varastona soittimille sekä tarpeen vaatiessa pukukoppina esiintyjille. Toinen rakennus on Pellervontien ja Metsolantie kulmassa. Sillä ruokamyymälät on usein sijoitettu Metsolantien päätyyn, on rakennus toiminut vesipisteenä, josta ruokamyymälät ovat hakeneet vettä omiin kanistereihinsa läpi tapahtuman.

Anniskelualueiden suunnitteluun on syytä käyttää oma aikansa. Esimerkiksi anniskelualueen teltojen on syytä olla mahdollisimman suuria jotta sateen sattuessa ihmiset pääsevät katoksen alle eivätkä lähde tapahtumasta pois. Tämä on tärkeää myös taloudellisesti, sillä anniskelun osuus tapahtuman tuloista on merkittävä. Lisäksi anniskelualueet pitää sijoittaa kentälle niin, että niiltä pystyy seuraamaan musiikkiesityksiä (esimerkkinä liitteenä oleva kartta).

## 5.2 Lavat ja backline

Käpylän kyläjuhlien lavaratkaisut ovat vaihdelleet vuosien varrella paljon. 2000-luvulla on normiksi muodostunut kuitenkin kaksi lavaa, päälava ja kakkoslava. Lavojen hallintaa on helpottanut niiden sijoittelu Akseli Toivosen kentälle niin, että lavoilla on sama backstage

ja lavamanagerit. Sillä lavoilla ei voi soittaa tällöin samaan aikaan, on ohjelma edennyt lavoilla vuorotellen, taukojen välttämiseksi.

Lavojen rakenteet ovat pitkälti tapahtuman budjetista kiinni. Lavoihin ja äänitekniikkaan on syytä kuitenkin sijoittaa niin paljon kuin mahdollista, sillä niiden rooli on äärimmäisen suuri tapahtuman laadun kannalta. Niillä esiintyvien artistien vuoksi tapahtumaan ylipäänsä saavutaan. Lavojen ja tekniikan toimivuus on tärkeää myös artistien kannalta. Hyvin hoidettu tuotanto huomataan ja se tuo tapahtumalle uskottavuutta muusikoiden keskuudessa (niin sanottu hyvän profiilin keikka). Tämä on elintärkeää varsinkin Käpylän kyläjuhlien kaltaisissa tapahtumissa, joissa artisteille ei voida maksaa yhtä suuria palkkoja kuin esimerkiksi monilla festivaaleilla.

Budjetti on aina rajallinen ja usein tuottajan harteille jää lavojen ja lavatekniikan hintojen sovittaminen budjettiin. On tärkeää miettiä missä säästetään. Lavojen kokoa kannattaa miettiä. Pieni lava on halpa, mutta ei välttämättä näyttävä ja saattaa tuottaa jopa ongelmia jäsenmäärältään suurten yhtyeiden kohdalla. Hyvät miksaajat, monitorimiksaajat ja teknikot maksavat paljon, mutta takaavat usein hyvän äänenlaadun ja tapahtuman teknisen sujuvuuden. Monipuoliset lavavalot tekevät tapahtumasta näyttävät, mutta tarvitaanko niitä touko-kesäkuun vaihteeseen sijoittuvassa tapahtumassa kun on muuten niin valoisaa? Tuottajan pitää miettiä kaikkia näitä asioita tapahtumatoteutusta suunnitellessaan. Kilpailutus on lavojen ja tekniikankin kohdalla erittäin suositeltavaa. On myös syytä miettiä, tilataanko koko tapahtumatoteutus lavoineen, ravintolateltoineen, kalusteineen ja henkilökuntineen joltain tietyltä toimijalta vai käytetäänkö tapahtuman eri osa-alueilla eri toimijoita.

Tapahtuman tuottajan on syytä hankkia paikalle myös niin sanottu backline eli basso- ja kitaravahvistimet sekä rummut, joita kaikki yhtyeet saavat käyttää. Tämä helpottaa huomattavasti esiintyjien paikalle saapumista sekä vaihtoja keikkojen välillä. Backlinen voi vuokrata siihen erikoistuneelta yrityksiltä molemmille lavoille. Mikäli resurssit ovat kuitenkin vähäiset, voi backlinen vuokrata selkeästi halvemmalla myös joltain yhtyeeltä tai yksityishenkilöltä. Tällöin pitää kuitenkin miettiä kuka kantaa vastuun mahdollisissa vahinko- tai varkaustapauksissa. Vuokrattu backline on myös yleensä valmiiksi erittäin hyvässä kunnossa.

Tuottajan pitää pyytää tapahtumassa esiintyviltä yhtyeiltä hyvissä ajoin lavakartat sekä kanavalistat tekniikkaa varten. Oletuksena on että yhtyeet tuovat paikalle omat soittimensa. Monet yhtyeet myös tuovat myös osittain tai täysin oman backlinensa paikalle. Tuottajan on turhan vaivannäön estämiseksi syytä lähettää yhtyeille tai heidän edustajilleen tiedote, jossa kerrotaan tarkasti tapahtumapaikalta löytyvä tekniikka, backline sekä henkilökunta. Tällöin vältetään turhilta yllätyksiltä ja esiintyjät sekä tapahtuman tekniikasta vastaava henkilökunta tuntevat olonsa mukavaksi. Samassa tiedotteessa on hyvä neuvoa myös ajoreitti alueelle sekä kertoa myös backstage- tarjoilusta ja tapahtuman aikatauluista.

### 5.3 Jätehuolto ja wc-palvelut

Käpylän kyläjuhlat on tullut vuosien saatossa tunnetuksi myös kierrätyksestään sekä ympäristöystävällisyydestään. Ekologisuuteen on panostettu eri tavalla eri vuosina. On pitkälti yhdistyksen sekä tuottajien harteilla, millaisia toimenpiteitä sen eteen tehdään. En syvenny tässä oppaassa tapahtuman ekologisuus-näkökulmaan, sillä siitä on kirjoitettu paljon muissa yhteyksissä. Tietoa ja ohjeita on helppo löytää, mikäli ekologisuuteen halutaan panostaa. Lähtökohta on kuitenkin se että kierrätyksen pitää näkyä tapahtumassa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä että ravintola-alueelle tulee hankkia biojäte- sekä pahvinkeräysastioita. Kertakäyttötuoppien kieltäminen Helsingissä on ohjannut tapahtumien anniskelun pitkälti juomatölkkien myyntiin. Tölkeille on hyvä sijoittaa omia keräysastioita anniskelualueelle vaikka niistä saisikin pantin takaisin myyntitiskiltä. Muuten alueen jäte on käytännössä sekajätettä. Jäteastioiden määrää on vaikea arvioida. Vuonna 2010 sekä 2012 tapahtuman jätehuoltoon riitti seuraavat astiat:

- 10kpl 600 litran sekajäteastioita
- 10kpl 600 litran energijäteastiaa
- 5kpl 240 litran biojäteastioita
- 2 600 litran pahvinkeräysastiaa
- 2kpl 240 litran pullonkeräysastiaa (lasi)

Roskia keräävien talkoolaisten jälkeen jäteastioiden oikeanlainen sijoittelu alueelle on oikeastaan tärkein lähtökohta siistille tapahtumalle. Astioiden paikkoja kannatta katsoa ajan kanssa ja niiden täyttymistä pitää myös seurata festivaalin aikana. Astiat on syytä pyytää alueelle jos lauantai-aamuna, sillä rakennuksen yhteydessä voi syntyä jätettä. Astioiden pois noutoa ei myöskään kannata tilata sunnuntai-illalle heti festivaalin päättymisen jälkeen, sillä niitä tarvitaan loppusiivouksen yhteydessä. Jätehuoltoyritysten kilpailutus on erittäin suositeltavaa.

WC-palvelut ovat toinen hankalasti arvioitava tilaus. Pääkaupunkiseudulla toimii kuitenkin useita tapahtumakäymälöitä toimittavia yrityksiä, jotka tietävät miten tapahtumien wc-palvelut järjestetään. Käymälöiden paikkojen pitää olla tiedossa jo toimituksen yhteydessä, sillä toisin kuin jäteastioita, niitä on hankala siirtää jälkeinpäin. Tärkeintä on muistaa muutamien käymälöiden toimitus anniskelualueille sekä lavojen taakse. Loput käymälät on hyvä sijoittaa yhteen tai kahteen paikkaan tapahtuma-alueella. Käymälöiden määrä pitää vain arvioida. Mikäli käymälöille suoritetaan välityhjennys, yksi inva-wc ja 20 normaalia "bajamajaa" riittää hyvin. Käymälöidenkin tilaa on syytä tarkkailla. Esimerkiksi vessapaperi loppuu usein ja tähän on hyvä varautua etukäteen.

## KÄPYLÄN KYLÄJUHLAT 2012 TULO- JA MENOARVIO

### MENOT: suunnitelma

<b>Kentän- ja katujen vuokra</b>	800,00€
pohjolankatu, rakennusvirasto	
kenttä, liikuntavirasto	
<b>Viranomaisluvat, myyntiluvat</b>	600,00€
<b>Sähkö, vesi</b>	1 400,00€
Sähkön avaus, jakelu	
Veden jakelu	
<b>Liikenne, kuljetus</b>	
Liikenneopasteet	
Kuljetus (bändit, laitteisto)	600,00€
Järjestyksenvalvonta, liikenteenohjaus	1 500,00€
Viitat, koristelu	
<b>Vessat</b>	2 300,00€
<b>Jätehuolto, kuljetus</b>	800,00€
<b>Siivous, välineet</b>	250,00€
<b>Paloturvallisuus</b>	
<b>Turva-aidat</b>	700,00€
<b>Lavarakenteet, äänentoisto, valot</b>	11 700,00€
Päälava	
Kakkoslava/telttä	
<b>Muut teltat, kalusteet</b>	2 500,00€
Ravintolatelttä	
Ravintolakalusteet	
Bäkkäritelttä	
Bäkkärikalusteet	
<b>Ohjelma</b>	6 000,00€
Esiintyjäpalkkiot	
Teosto	300,00€
<b>Muut kulut</b>	
Markkinointi	400,00€
Backstagetarjoilut	700,00€
Ensiapupäivystys	450,00€

**31 000,00€**

### TULOT:

<b>Kulttuurikeskus, tuki</b>	12 000,00€
<b>Ravintolan tuotto</b>	0,00€
<b>Paikkavuokrat</b>	
Myyntikojujen vuokrat	760,00€
Ruokakojujen vuokrat	4 400,00€
Kirpputoripaikat	1 000,00€
<b>Sponsorit, yhteistyökumppanit</b>	
seurakunta	1 300,00€
Park	700,00€
Alepa	700,00€
HeKa kansanasunnot	700,00€

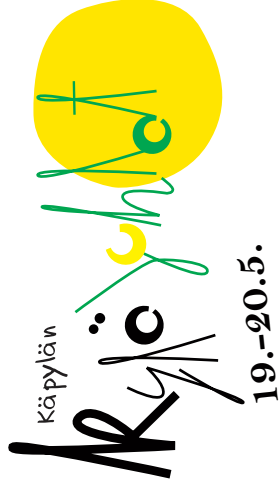
**21 560,00€**

## Su 20.5. KäpyBasaari klo 10-17 Pohjolankadulla.

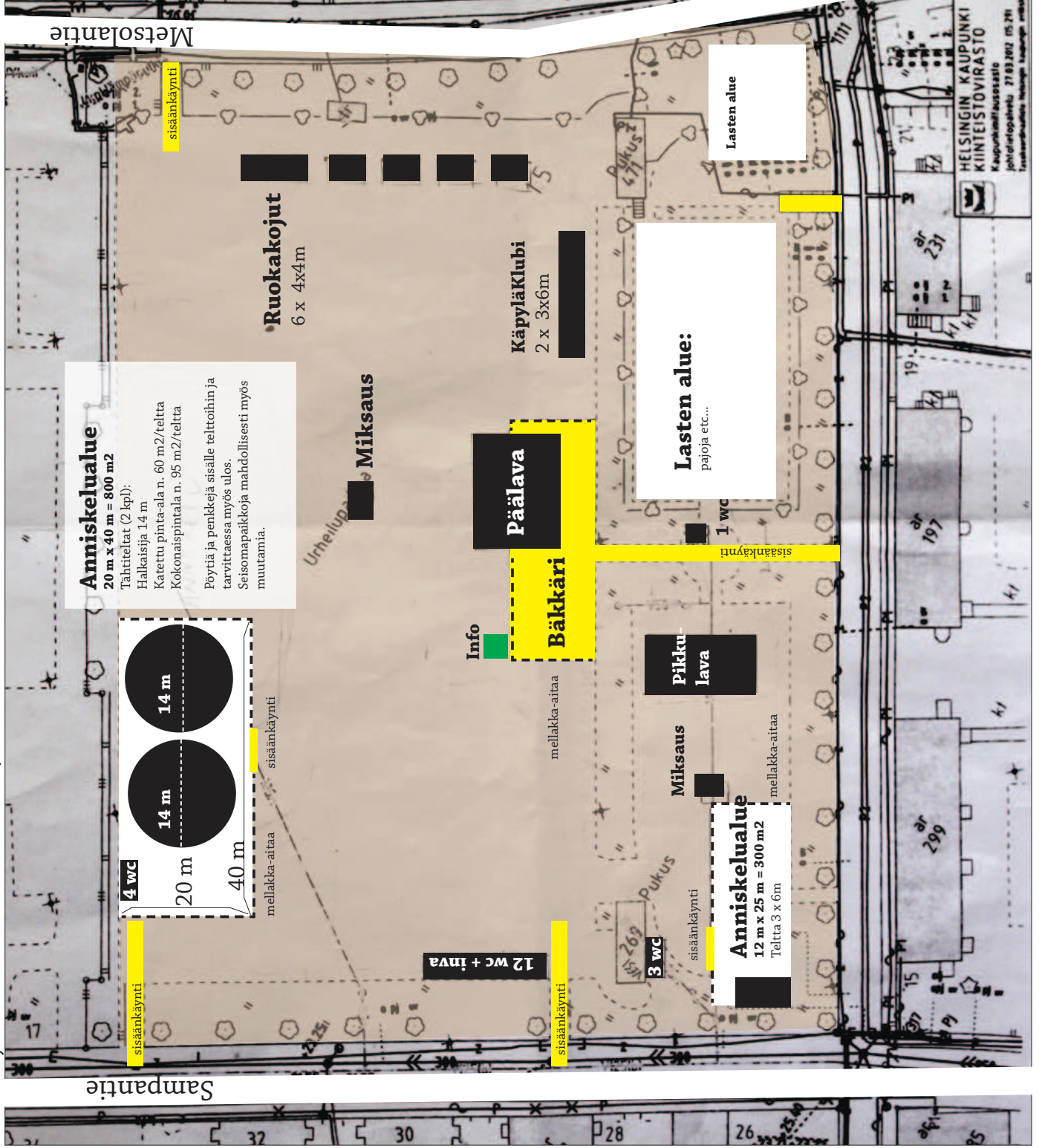
Tiesulut ja ohjaus klo 8 lähtien, rakentaminen aloitetaan la klo 8.30, urkaminen aloitetaan su klo 17.00,

Autot sallittu su klo 8-9 ja klo 17.30-

Pohjolankatu



19.-20.5.

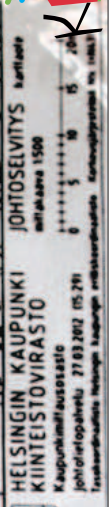
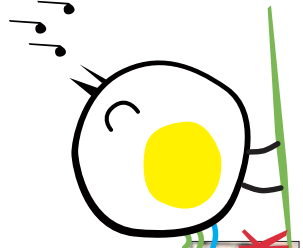


## Akseli Toivosen kentällä la 15-22 & su 12-22

- Rakentaminen aloitetaan la klo xx?
- Purkaminen aloitetaan su klo 22.30

Autot sallittu kentällä:  
la klo 7-14  
su klo 22.30 lähtien

Tähän tärkeitä puhelinnumeroita???



# Käpylän Kyläjuhlat 2012

## OHJELMA

### La 19.5. klo 15-22

#### Päälava

15.00 Helsingin Balalaikkaorkesteri  
16.30 Joose Keskitalo & Kolmas MP  
18.15 Sydän, Sydän  
19.45 Posteljoona & Ystävät

Juontaja: Chiquita

#### Sivulava

15.45 Cone Village Band  
17.30 The Fogo Posto  
19.00 Samae Koskinen  
20.45 Jericho Fuzz

Juontajat: Elsa & Vilma

### Su 20. 5. klo 10-22

#### Päälava

10.00 Seurakunnan messu  
12.15 Paukkumaissi  
13.45 TBA  
15.30 Shava  
17.00 Kuningasidea  
18.30 Olavi Uusivirta  
20.15 Jätkäjätkät

Juontaja:

#### Sivulava

11.30 Lauri Ankerman  
13.00 Kanerva  
14.30 Tumppe Varonen & Rane Raitsikka  
16.15 Face Of God  
17.45 Jaakko Eino Kalevi & Long-Sam  
19.30 Lady Escape

Juontajat: Elsa & Vilma